

Appell

75 ÅR
1939
2014

www.folkehjelp.no
Nr. 3, 2014

**Ulikhet utfordrer
demokratiet**

**Wedad skrev
blogg fra Gaza**

**Yezidiene - en
forfulgt minoritet**

**200 mottaksplasser
på rekordtid**

Appell

Utgiver: Norsk Folkehjelp
Nr. 3, 2014. Årgang 74

Tidligere *Melding, Helse, Helse
Miljø Trivsel, Norsk Folkehjelp og
Magasinet Norsk Folkehjelp*

Postadresse:

Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

Besøksadresse:

Norsk Folkehjelp
Storgata 33 A, Oslo

Telefon: 22 03 77 00

Faks: 22 20 08 70

Internett: www.folkehjelp.no

Redaktør: Torunn Aaslund

E-post: taa@npaid.org

Medarbeidere dette nummer:

Wedad Naser, Mahmoud Hamada,
Julie Offerdal, Sissel Fantoft, Eivor
Eriksen, Håvard Sæbø, Kristine
Lindberg, Ingrid Rostad, Kathrine
Raadim, Frank Meintjies, Rafael Rosal,
Torunn Aaslund, Ellen Heggestad

Grafisk utforming: Heydays

Trykk: Aktietrykkeriet AS, Fetsund

Opplag dette nummer: 35 026

ISSN 0804-7758

Annonsekontakt:

Arild Halsne, tlf.: 915 90 578

E-post: arild@hrme.no

Redaksjon avsluttet: 09. september

Signerte artikler gir ikke nødvendigvis
uttrykk for Norsk Folkehjelps syn.

Ønsker du å bli medlem?

Kontakt oss på telefon 22 03 77 00,
eller besøk oss på www.folkehjelp.no

Norsk Folkehjelp

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

Innhold

AKTUELT

- 4 Fanget i Gaza: Les Wedads blogg fra krigen
- 8 Hvem er yezidiene og hvorfor blir de forfulgt i Irak?

VIS SOLIDARITET

- 10 Konflikten årsak til sultkatastrofe i Sør-Sudan

PROFILEN

- 12 Ny landdirektør i Sør-Sudan valgte Folkehjelpa bevisst

AKTUELT

- 16 Historien: De første flyktningmottakene i Norge
- 18 Hvalsmoen: Nytt flyktningmottak på rekordtid
- 20 Bli med på å utvikle vårt internasjonale arbeid

TEMA ULIKHETEN ØKER

- 24 Ecuador: Best i fattigdomsreduksjon, men blir alle med?
- 28 Sørafrikanere mener at ulikhet er farlig
- 34 Spania: Store forskjeller fører til krav om selvstendighet

Dette nummeret er støttet av:

LEDER

Den verste sommeren

FÅ VIL VEL KALLE årets sommer for spesielt ille her i Norge, men for mange millioner mennesker andre steder var sommeren den verste i manns minne.

I sommer satte krigen mellom Israel og militante grupper i Gaza våre 8 ansatte på umenneskelige prøver. Sammen med sine familier og naboer måtte de gjennomleve terroren fra tusenvis av bomber og raketter fra land, sjø og fra luften, som slo ned overalt rundt dem og gjorde dem ute av stand til å beskytte seg og barna sine. For en forferdelig følelse det må være. Og selv i denne lammende situasjonen brukte de tiden, når det var trygt nok og de hadde tilgang til strøm, til å fortelle om verden om hva som foregikk i bilder og blogginnlegg. De fikk fram et budskap om hvem som var ofrene i denne krigen: Barna, mødrene, fedrene. Besteforeldrene, slektningene og naboene. Vanlige mennesker som desperat ønsket en slutt på krigen og en varig løsning på blokaden som langsomt kveler livene deres.

Samtidig ble verden klar over en ny fare, som truer livene til hele folkegrupper. Terrorgruppen med navnene ISIS, ISIL og IS, overrasket hele verden – med base i Syria tok de hurtig kontroll over store områder og viktige byer i Irak. Vestlig trente irakiske regjeringssoldater flyktet i frykt og etterlot seg våpen og militærutstyr som terrorgruppen overtok. For minoriteter og shia-muslimer i Irak ble situasjonen raskt livstruende. Norsk Folkehjelps ansatte og partnerorganisasjoner meldte om titusenvis av yezidier, en minoritet vi skriver om på side 8 som var omringet av terrorgruppen og ingen tvilte på at de aktet å gjennomføre det folkemordet de truet med.

I Sør-Sudan førte vinterens konflikt mellom lederne i regjeringen til at folk måtte flykte fra sine hjem og ikke fikk plantet for sesongen. Dette satte i sin tur hundretusener i fare for en omfattende sultkatastrofe. Krisen i Sør-Sudan nådde ikke fram i mediene i sommer, men vi får håpe at tiden nå har kommet for å sette søkelyset på den.

Torunn Aaslund
Redaktør

FORSIDEBILDE

Demonstranter vaier med estelada-flagg som symboliserer Katalonias uavhengighet fra Spania. Folk er hardt rammet av finanskrisen og mener at myndighetenes pengebruk ikke kommer de fattige til gode.

Foto Edu Bayer

– Vi venter på morgendagen, men frykter natten

Wedad Naser er programkoordinator for Norsk Folkehjelp i Palestina, og bor i Gaza sammen med sin mann og to små døtre. Under krigen i Gaza i juli og august blogget hun om sine tanker og opplevelser. Her kan du lese noen utdrag.

↑ I bombepausene gikk programkoordinator Mahmoud Hamada ut for å dokumentere de enorme skadene med kameraet sitt.

TEKST Wedad Naser FOTO Mahmoud Hamada

(16/07/2014) **DE SISTE NI DAGENE** og netene har bombing vært herren over tid og sted. Alles intime venn i Gaza er radioen. Lokale FM-kanaler er kilden til å følge med på hvor det foregår beskytning. Forrige krig, fem minutter før våpenhvilen ble erklært, ble en leilighet i bygningen som jeg bor i beskytt. Jeg tenkte spesielt på dette i natt mens jeg hørte på radioen etter nyheter om beskytninger og jeg hørte en svak lyd. Jeg sa til meg selv at det dette var en advarselrakett. (...) Mens jeg tenkte hørte jeg raketten og en stor eksplosjon. Jeg fikk panikk og begynte å løpe til mine små. Min

mann var raskere og nærmere rommet deres. Han gikk inn og hentet jentene fra sine senger. Vinduene knuste som følge av tung beskytning. Min mann ble skadet i ansiktet og på halsen. Vi flyttet umiddelbart fra jentenes rom og ventet på at den andre raketten skulle avfyses. Vi var på gulvet og jentene var i sjokk, og straks kom det; stor, intensiv, destruktiv og massiv. Mens vi lå på gulvet var hjertet mitt i ferd med å stoppe. Lyden satte oss helt ut. Lyden av glass som traff hodene og kroppene våre. Skrikende fra folk som var så redde og hjelpeløse. Det virket som det var mitt hjem som ble beskytt.

(18/07/2014) Mitt lille gull som blir fem 27. juli spurte meg i morges om raketter dreper barn. Jeg løy og fortalte henne at de ikke gjør det.

(19/07/2014) Er jeg redd? Ja og nei. Jeg ønsker ikke å smake bitterheten av å miste et av mine barn, eller begge, foran øynene mine og ikke være i stand til å beskytte dem. Eller at jeg blir drept foran øynene deres og at de lider hele livet med minnet av denne scenen. Det siste alternativet ville være at alle døde samtidig og ingen trenger være triste over tapet av de andre. Dette kan være den beste løsningen.

(20/07/2014) Midt i all galskapen Gaza gjennomgår nå er det ting som gjør oss veldig stolte av våre venner i Norge. Dr. Mads Gilbert, den norske legen som var her i Gaza forrige krig, har kommet tilbake, og han tilbringer all sin tid ved El Shifa-sykehuset, det største sykehuset i Gaza by. Jeg ønsker å sende en takk fra alle i Gaza til Dr. Gilbert og fortelle ham at vi aldri vil glemme hans hederlige og fremragende innsats.

(22/07/2014) Ord kan ikke beskrive det som skjer i Gaza i disse dager. Under ruinene i Shejaia ligger det døde mennesker. Familiene som måtte flykte må nå komme tilbake hver dag og vente til de får lov til å hente ut sine døde for å begrave dem. Hva kommer til å skje med likene som ligger der i denne varmen?

(24/07/2014) Hvor glad ville ikke en mor som fant sønnen i live etter at hun trodde han var død vært? Hvem i all verden er lykkeligere enn den kvinnen? I går, etter at redningsmannskaper fikk en time til å hente ut døde og lete etter skadde i Shejaia, ble en liten gutt funnet i live. Da moren hans ventet på hans døde kropp på sykehuset, så hun ham i live. Moren kjente på kroppen hans for å sjekke om han var skadet og han beroliget henne og sa; «Jeg har det bra!»

(25/07/2014) I Gaza by i går klokken 15 fulgte vi som vanlig nyhetene på radioen. Plutselig var reporteren helt ute av stand til å snakke. Vi fikk ikke med oss et ord av det hun sa. Hun var tydelig rasende. Så sa hun; – Tung bombing av en FN-skole i Beit Hanoun, nord for Gazastripen. Hvorfor?! En skole som er malt i blått

og hvitt. Det er liten tvil om at skolens koordinater formelt har vært formidlet til de israelske myndighetene. FN-skolen var tilholdssted for internt fordrevne.

(27/07/2014) Den humanitære pausen tillot folk i Gaza å gjenforenes med sine slektninger, og jeg var en av dem. Jeg besøkte min mor. Hun var ok, men hun hadde gått ned i vekt etter alle de forferdelige nyhetene. Jeg synes ikke folk på hennes alder bør måtte oppleve disse forferdelige scenene. Det de allerede har opplevd i sitt liv så langt er mer enn nok. Jeg formidlet alle deres hilsener til min mor. Hun takker alle for støtten.

← Wedad Naser jobber som en av programkoordinatorene på Norsk Folkehjelps Gaza-kontor. I sommer formidlet hun den fryktelige krigen for verden utenfor.

(30/07/2014) Elektrisitet er et problem i Gaza nå. De fleste områder er uten strøm etter at kraftverket ble ødelagt under et israelsk angrep i går. Lange køer av mennesker er på bakeriene og prøver å få brød. For å drive et bakeri behøves elektrisitet. Vi aner ikke hvor mye lengre bakeriene vil kunne holde åpne.

(01/08/2014) I dag klokken tre om morgenen: Datteren min våknet og ropte på meg. Jeg stod rett ved siden av henne,

men hun kunne ikke se meg. Det var så mørkt. Lyden av skudd og artilleri utenfor var så nært og skremmende. Jeg holdt henne tett inntil meg, og gjentok for henne at det vil gå bra. Det vil gå bra, jenta mi.

(04/08/2014) Fra sør (Rafah) kommer det grusomme historier. Et sykehus ble evakuert fordi israelske styrket advarte mot at det ville bli bombet. De døde ble flyttet ut til fryserer for grønnsaker og iskrem. Jeg setter meg selv i situasjonen til en mor som har mistet ettåringen sin. I stedet for en anstendig begravelse blir han flyttet til en iskremfryser før jeg får lov til å begrave han. Jeg vil ikke måtte begrave mine barn, de er de som skal begrave meg. Jeg ønsker at de skal leve og nyte livet. Jeg vil at de skal ha en blomstrende framtid. For et ønske jeg har midt i den galskapen vi lever i.

(05/08/2014) «Når bombingene stanser vil jeg ha en dukke som snakker og har kjole.» Det er hva min lille datter ønsker seg av meg når denne krigen tar slutt. Selv om foreldre vanligvis ikke ønsker å gi etter for alle barnas ønsker for å ikke skjemme dem bort, kan vi ikke vite om det er våre barns siste ønsker. Derfor tror vi at vi må gjøre det vi kan for å oppfylle ønskene for ikke å leve med dårlig samvittighet senere.

(06/08/2014) Folk sier at det ser ut som om Gaza er rammet av et jordskjelv. Noen kan gå for å sjekke hvordan det står til med hjemmene deres, men de kan ikke finne dem. Ruinene er blandet sammen og folk finner ikke fram til det som var deres hjem. Under ruinene ligger det mye: Penger, identitetspapirer og ikke minst minner.

(10/08/2014) Siste nytt fra Egypt er to ting: De vil fortsette fredssamtalene og de har innført en ny tredagers humanitær pause. Det er ingen i Gaza som ikke følger med på nyhetene nå. Noen hører på radio fordi strømmen er borte, andre som er heldige og har strøm følger med på tv eller på sosiale medier. Selv om en tredagers pause vil gi oss et pusterom, vil folk her ha en varig løsning slik at vi kan gå tilbake til våre normale liv. Nå lever vi minutt for minutt. Vår skjebne avhenger av disse samtalene, så vi ønsker en endelig konklusjon.

«Når bombingene stanser vil jeg ha en dukke som snakker og har kjole»

(17/8/2014) En svært ubehagelig gjest, en drone, viser seg på himmelen; den dukker opp både i fredstid og krigstid. Den beveger seg rundt over hodene våre med sitt kamera, mens den tar bilder på jakt etter hva som helst som kan bevise at folk ikke oppfører seg unormalt på noe vis. Det handler om kontroll. Men fremfor alt er den en inntrenger som bryter med vårt behov for privatliv. Dronen har blitt vår intime følgesvenn som vi selv ikke har valgt.

(20/08/2014) Vi vasket våre hjem, våre hjerter, og vi var fulle av håp mens vi ventet på gode nyheter fra Egypt. Vi ventet og ventet, mens vi tenkte på alt vi ønsket å gjøre som skulle gi oss styrke til å fortsette våre liv. Som vanlig på kvelden var det bare oss gazaboere og dronene. De beveget seg sakte på himmelen, vi kunne bare høre lyden av dem som fortalte oss at vi må oppføre oss til slutten! Plutselig blant alle disse usikkerhetene kom nyheten om: «Våpenhvilen fornyes i 24 timer». Siste nytt fra samtalene ville bli kunngjort tirsdag kveld ved midnatt. Jeg la meg umiddelbart til å sove. Jeg sa ikke noe. Ingen ord. Jeg var målløs som alle andre.

(30/8/2014) Kjære alle! Dagens blogg vil bli skrevet annerledes. Først av alt

vil jeg takke hver enkelt av dere for deres støtte. Takk for at dere følger min blogg og hele tiden er opptatt av hvordan jeg har det. Jeg setter pris på alle meldinger som spør hvordan jeg og min familie har det. Dette blogginnlegget er tenkt som en personlig takk til hver og en av dere over hele verden. Ja, jeg klarte meg gjennom. Jeg er i live. Min lille familie er også ok. Vi har det bra, vi kommer oss. Vi har vært gjennom mye, alle oss her i Gaza og vi trenger litt tid for å komme tilbake til et normalt liv. Krigen er over, men før den tok slutt drepte den mye inne i oss. (...) Jeg vil fortsette å tro på morgendagen. Jeg vil ikke miste håpet, og jeg vil ikke slippe olivengrenen i mitt sinn. Jeg er fast bestemt på å være med på å gjøre fremtiden bedre for barna. Jeg vil fortsette å oppfordre barna til å elske livet og nyte det. Fremfor alt vil jeg oppmuntre mine barn til å elske andre og alltid tenke at morgendagen vil bringe fred og velstand.

Utdragene ovenfor er forkortet og redigert. Alle innleggene er oversatt av Norsk Folkehjelps kommunikasjonsavdeling og ligger i sin helhet på www.folkehjelp.no/wedag

Nødhjelp til Gaza

Sommerens krig i Gaza har ført til tusenvis av internt fordrevne, med store behov for nødhjelp og psykososial hjelp. Norsk Folkehjelp er i gang med et omfattende nødhjelpsprogram.

TEKST Torunn Aaslund og Julie Offerdal **FOTO** Mahmoud Hamada

Støtt Gaza nå!
folkehjelp.no

– **OMFANGET AV SKADENE** er mye større etter denne krigen enn de to foregående i 2008/2009 og i 2012. Det gjelder både ødeleggelsen av bygninger og viktig infrastruktur, antall drepte og sårede, antall internflyktninger, antall mennesker rammet av mentale traumer og behovet for nødhjelp generelt, sier landdirektør for Norsk Folkehjelp i Palestina, Jenny Oskarsson.

LOKALE PARTNERE ER MER EFFEKTIVT

– Norsk Folkehjelp samarbeider med lokale organisasjoner i Gaza fordi det er vår erfaring at det er både raskere og mer effektivt å benytte deres lokale kunnskap og nettverk. Etter krigen i 2008/2009 så vi at en stor mengde internasjonale organisasjoner inntok Gaza som hverken var koordinerte eller tok tilstrekkelig hensyn til lokal kunnskap og vi ønsker å bidra til at lokale organisasjoner kan lede an i nødhjelpsarbeidet, sier Oskarsson.

– Våre partnerorganisasjoner deler ut pakker med matlagingsutstyr, hygieneartikler og vanntanker til familier som ikke har drikkevann, sier Norsk Folkehjelps programkoordinator i Gaza, Mahmoud Hamada.

Hamada var nylig på besøk i Gaza havn for å se hvordan Israels krig har påvirket palestinske fiskeres mulighet til å leve av havet.

En rekke bygninger som ble brukt som lagringsplass for fiskeutstyr har blitt fullstendig ødelagt.

– Mange tusen fiskere har mistet garn og båter. Det israelske militæret angriper viktige steder som dette med vilje, for å ødelegge for den palestinske økonomien, sier han.

En del av nødhjelpsprogrammet er også gjenoppbygging av landbruket og

distribusjon av garn og annet fiskeutstyr til fiskerne som har mistet utstyret sitt. Men nødhjelp holder ikke i lengden i Gaza, forklarer Hamada. Det største hinderet for økonomisk utvikling er Israels blokade.

– Fiskerne har alltid sagt dette: Vi vil ikke ha penger, vi vil ha muligheten til å fiske fritt i havet. Når vi får det, trenger vi ikke hjelp fra noen.

FN: ALLE BARN I GAZA HAR TRAUMER

I følge FN trenger over 373 000 barn traumebehandling etter de brutale krigsopplevelsene de har gjennomgått de siste ukene. Samtidig understreker FN at alle barn på Gaza sannsynligvis har større

eller mindre traumer som følge av krigen. Barn helt nede i seksårsalderen har allerede opplevd tre traumatiske kriger i sine korte liv og de vonde opplevelsene vil aldri bli glemt. Norsk Folkehjelp støtter arbeidet for å gi et tilpasset utdanningstilbud til disse barna, inkludert fritidsaktiviteter, psykososial oppfølging og ekstraundervisning for å ta igjen tapt tid.

Det er også et stort behov for å rehabilitere jordbruksområder som er bombet i stykker – dette er nødvendig for å sikre at matproduksjonen gjenopptas så raskt som mulig i Gaza.

Yezidi

– mot en uviss fremtid

Yezidiene er blitt kjent over hele verden i disse dager. Det er også det fjellområdet og byen der mange av dem bor – Sinjar.

TEKST OG FOTO Ragnar Hansen, tidligere landdirektør for Norsk Folkehjelp i Irak

I MEDIENE BLE DE først omtalt som «en minoritet» som hadde flyktet opp i Sinjar-fjellene etter ISILs herjinger i Nord Irak. Deretter ble de omtalt som «yezidier, en minoritet i Irak» og til slutt som «yezidier, en religiøs minoritet i Irak». Det siste er den rette beskrivelsen.

Fra 1998 til 2002 var jeg stedlig representant for Norsk Folkehjelp i Irakisk Kurdistan. Saddam satt fremdeles i Bagdad. En dag på vei til Duhok ble jeg oppmerksom på et skilt der det sto «Lalesh Tempel – 4 km» og en pil som viste til en sidevei. Den gangen reiste vi i Folkehjelpen med væpnet vakt. Vaktene advarte meg mot å ta veien dit, da det var meget nært Saddam-kontrollert område. At det skulle være «tempel» i et muslimsk område pirret min nysgjerrighet. Vi dro dit likevel.

Lalesh lå kun en kilometer fra Saddams veisperring, men veien tok heldigvis en krapp høyresving like før veisperringen, og plutselig vi var i en frodig dal. Halvveis opp i dalen lå selve templet. Det hele var meget vakkert. Det vrimlet av mennesker. Jeg ble godt motatt av yezidiene, som nettopp hadde avsluttet en høytidsfeiring. De frarådet meg å bli for lenge da det ikke var trygt for utledninger der, men jeg var velkommen tilbake når det ikke var så mange mennesker til stede. Fordi min vaktmann var muslim var jeg også mistenkelig. Det forsto jeg først etterpå.

Jeg besøkte Lalesh mange ganger i løpet av den tiden jeg var i Irakisk Kurdistan.

Jeg fikk være til stede på deres aller største religiøse fest – Jama. Jeg var

hos dem i fem dager og opplevde flere seremonier og var vitne til englenes dans som utføres kun én gang om året i Lalesh. Jeg fikk treffe Baba Sjeik, deres religiøse leder, hver gang jeg var der. Jeg ble fascinert av yezidiene og det jeg ble fortalt om deres religion.

Yezidiene er bærere av den eldste religionen i Midtøsten. Den har røtter i en av verdens eldste religioner, Mithra-religionen, som er flere tusen år gammel. Yezidienes religion er også påvirket av Zarathustra, som levde ca. 1000 år f.Kr. Yezidiene forvalter en arkaisk religion, eldre enn jødedommen, kristendommen og islam, men som gjennom tidene også har tatt opp mange elementer fra disse.

Det er ikke bare i år 2014 at yezidiene har blitt slaktet ned. De er et folk som gjennom tidene har vært forfulgt. Det har vært mer en 45 nedtegnede massakrer mot dem. Overgrepene mot Yezidene i Irak handler om drapstrusler, overfall og mord. Offentlige kampanjer mot yezidier og andre ikke-muslimer har også forekommet.

I 2007 kjørte en tankbil inn i byen Sinjar med en bombe som drepte 400 mennesker og såret 800. Yezidiene var målet og gjerningsmennene ekstreme muslimer. Det var den desidert verste massakren under hele Irak-krigen og den terrorbombingen som etterfulgte den. Yezidienes historie er full av forfølgelse og lidelse.

HVORFOR BLE DET SLIK?

For det første henger det sammen med at den yezidiske religionen, i motsetning til jødedommen og kristendommen, ikke

er noen «bokreligion», men i første rekke bæres oppe av muntlig tradisjon. Følgelig har ikke yezidiene krav på beskyttelse i henhold til islam.

Yezidienes grunnlegger, eller rettere sagt, reformator, sjeik Adi ibn Musafirs (1073–1163 e.Kr.) var en ortodoks Sufi-sjeik. Han kom til Lalesh, yezidienes helligste sted. Der ville han lede yezidiene mot sufismen og få dem til å gi opp sin gamle tro. Han klarte å få mye sufisme inn i yezidienes religion, men han klarte ikke helt å «omvende» dem til denne muslimske retningen.

Først under ledelse av sjeik Hasan ibn Adi, da sjeik Adi ibn Musafir hadde vært død i nesten hundre år, begynte tilhengerne hans i stadig sterkere grad å vende seg bort fra islamske normer og å ta opp igjen elementer fra sin før-islamske religion.

De fleste muslimer mener at yezidene ikke bare er «vantro», men snarere frafalne. De er muslimer som har forlatt den rette vei.

I senere tid, i den grad de definerer seg som kurdere eller blir betraktet som det, risikerer yezidene å bli forfulgt av arabiske nasjonalistiske grupperinger på grunn av sin etnisitet. Også fordi kurderne blir identifisert som «ameri-

← Ragnar Hansen
(nr 2 fra høyre)
besøkte yezidiene
mange ganger i
perioden 1998-2002.

FAKTA

→ Norsk Folkehjelps
partnerorganisasjoner
deler ut nødhjelp i
Erbil.

kanernes allierte» og «forrædere mot den arabiske sak».

I dag bor det yezidier i Irak, Syria, Tyrkia, Armenia, Azerbadjan, Tyskland, Amerika og i Norge (ca. 150). Det sies at det er rundt 400 000 yezidier i alt. Det er en liten fredssommelig religion som ikke misjonerer. Du kan ikke konvertere til yezidiismen, kun fødes inn i den.

De har tre kaster: sjeik (geistlige), pir (adelige) og merid (vanlige folk). De gifter seg som regel ikke over religionsgrensene. Dette er også skikken for de andre religionene i Midtøsten. Det er en døende religion i ordets videste betydning.

Fremtiden for yezidiene i Irak og Syria er meget uviss.

- Norsk Folkehjelp bidrar med nødhjelp til tusenvis av sårbare flyktninger i Dohuk, Mosul, Erbil, Kirkuk, Sulaymaniya, Saladin og Diyala. Norsk Folkehjelp har et tett og nært samarbeid med flere lokale partnere i Kurdistan som i dag bistår i den krevende og til dels uoversiktlige flyktnings situasjonen.
- Siden juni i år er 1,2 millioner irakere drevet på flukt. Totalt er nærmere 1,6 millioner internt fordrevet, halvparten av dem er barn.
- Tusener av mennesker tilhørende de etniske og religiøse minoritetene har blitt brutalt drept, bortført og voldtatt og hundretusener er drevet på flukt. ISILs nådeløse jakt på spesielt Jezidiene har fått dimensjonene til et religiøst og etnisk folkemord.
- I dag gir Kurdistan beskyttelse til 1,6 millioner på flukt, mer enn 800 000 av disse er kommet til regionen siden juni. Disse kommer i tillegg til de 200 000 syriske flyktninger og flere hundre tusen fordrevne fra resten av i Irak som Kurdistan har gitt beskyttelse til fra før.

En varslet katastrofe

Befolkningen i Sør-Sudan står overfor en menneskeskapt katastrofe. Siden kampene brøt ut i hovedstaden Juba i desember i fjor har hver syvende sørsudaner blitt drevet på flukt.

TEKST OG FOTO Kristine Lindberg

JUBELEN OG FEIRINGEN av verdens yngste nasjon for noen få år siden er i dag erstattet med borgerkrig, frykt og en begynnende sultkatastrofe. Trebarnsmoren Anyeth er bekymret:

– Krigen har på nytt splittet våre familier, og barna våre får ikke gått på skole, sier hun.

Anyeth har mistet alt hun eide, inkludert mannen sin. Hun frykter for fremtiden til sine barn.

FOLKET BER OM FRED OG MAT

– Jeg har hørt at våre ledere sitter i Addis Abeba og forhandler om våpenhvile, men har sluttet å følge med. Denne konflikten mellom dinkaer og nuere, den er ikke vår, den er i hodet til våre ledere. Dette handler om en maktkamp mellom Salva Kiir og Riek Machar. Folket vil ha fred, sier Samuel.

– Vi trenger mat og medisiner, vi er sultne og slitne. Det er det vi er opptatt av, sier Samuel.

VARSLET SULTKATASTROFE

I stedet for å være ute på jordene å høste mat sitter nå folk fast i flyktningleirer og er avhengig av nødhjelp og matleveranser fra det internasjonale samfunnet.

I tillegg til å gå glipp av den forrige innhøstningen i januar har en feilslått regntid ødelagt for nye avlinger og forverret matsituasjonen ytterligere. Konsekvensen er en varslet sultkatastrofe som FN anslår kan ramme mer enn sju millioner mennesker.

Norsk Folkehjelp distribuerer mat til internt fordrevne i Yirol, og mange har møtt opp for å sikre seg månedens rasjon.

I Yirol, i selve hjertet av Sør-Sudan, kommer det daglig inn kvinner, barn og eldre som søker beskyttelse, mat og hvile. Mange har gått i ukesvis, og overlevd på det de kan finne langs med veien. Enda flere nådde aldri helt fram, men ble drept under kampene eller døde langs veien på grunn av sult eller sykdom.

I Yirol er det mangel på rent vann. Det er også mangel på mat og medisiner. På et avgrenset område sitter flyktningene tett under blå tøyduker, som gir lite annet enn skygge for solen. En av dem er 55 år gamle Akaye som flyktet med barnebarna sine fra landsbyen sin i Jonglei i mai:

– Jeg har mistet et barnebarn, jeg håper de to andre vil klare seg. Moren og faren deres er døde. Vi overlever på det vi får fra andre som har fått tak i mat. De fleste er hjelpsomme, men det er ikke nok til alle. Barna er sultne, og den minste er syk. Jeg har ikke melk å gi han. Vi overlever av å plukke blader fra accul-trærne som vi lager suppe av, men det gir lite næring.

Akaye er en av mange nyankomne flyktninger som ennå ikke har fått registrert seg, noe som er nødvendig for å få tildelt mat. Det er de lokale myndighetene som har ansvar for registreringen, som går tregt og kun skjer en gang i måneden.

Et gult kort med navn og stempel er hva man trenger for å få delt ut én månedsrasjon med mat: Ris, olje, linser. En sparsommelig rasjon som skal fordeles nøysomt for å rekke til neste utdeling.

Salomi har fått sitt registreringskort, som sikrer henne mat fra et av Norsk Folkehjelps distribusjonslagre i Yirol.

Vel så viktig som å stille sulten, gir

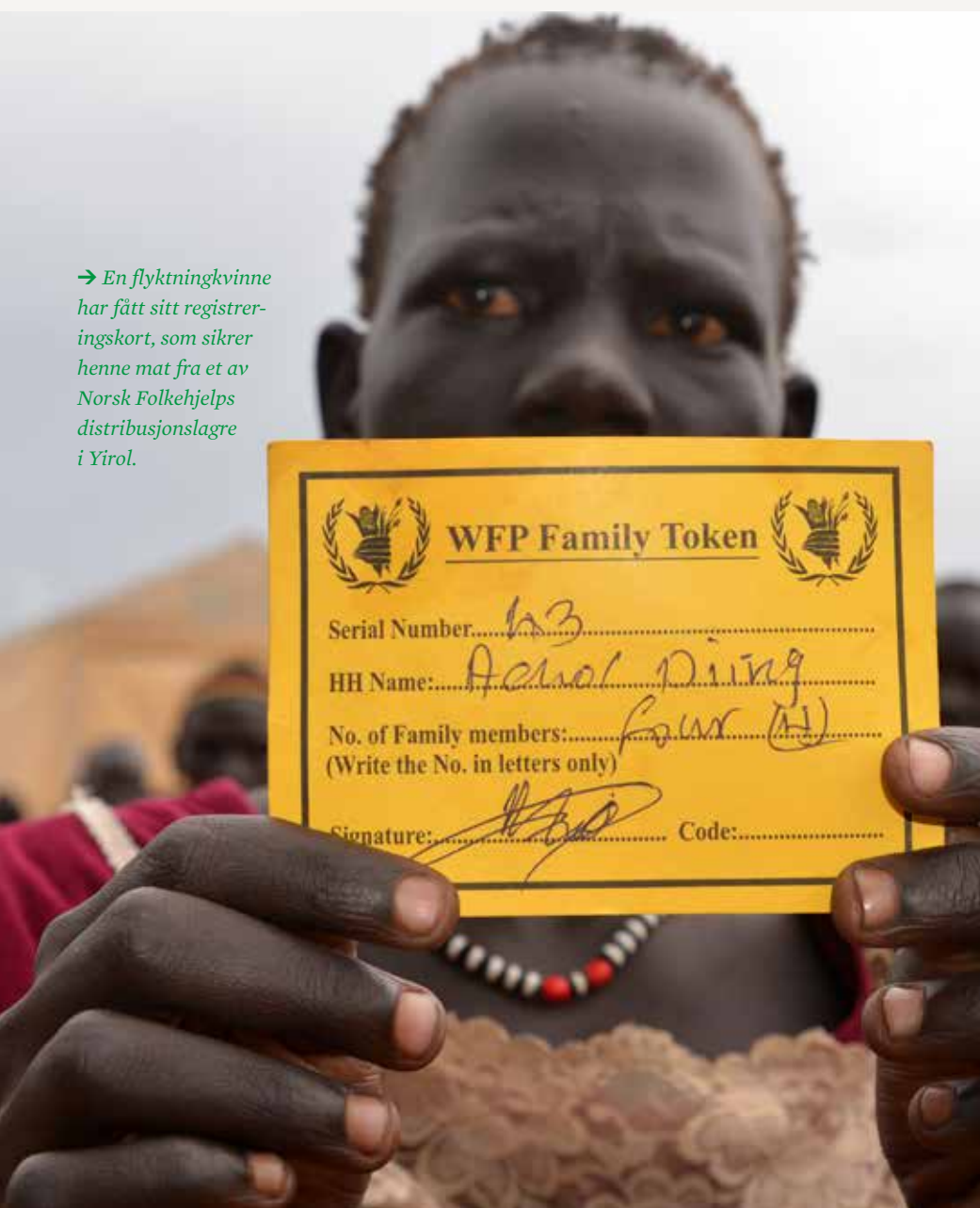
matrasjonen et lite pusterom i en daglig streben og gnagende bekymring som flere av flyktningene gir uttrykk for: Hvordan skaffe noe å spise? Kanskje får vi tak i noe i dag, men hva med i morgen og dagen etter der?

FRYKTER FRAMTIDEN

– Jeg vil bare hjem. Men vi har ikke et hjem å reise tilbake til. Jeg vet ikke hva fremtiden vil bringe. Jeg fortviler over at det eneste jeg kan gi barna mine nå er usikkerhet, sier trebarnsmoren Anyeth, og forteller videre:

– Mannen min er drept, og flere andre i familien også. Dyrene våre er også borte, vi hadde mange dyr og et bra liv. Jeg flyktet hit til Yirol med barna mine, og vi har bodd i leiren siden april. Det er ikke et bra liv, men jeg har ingenting å reise til-

→ En flyktningkvinne har fått sitt registreringskort, som sikrer henne mat fra et av Norsk Folkehjelps distribusjonslagre i Yirol.

FAKTA OM SØR-SUDAN

- Verdens nyeste land fikk sin uavhengighet fra Sudan i 2011. Da hadde Sør-Sudan vært gjennom to blodige borgerkriger (1955–1972 og 1983–2005) hvor over 2,5 millioner mistet livet.
- Folketall (2014): 11,5 millioner (36 prosent dinka og 15 prosent nuer).
- Den pågående konflikten blusset opp da styrker som er lojale mot eksvisepresident Riek Machar og president Salva Kiir støtte sammen 15. desember i fjor.
- Landet er rikt på naturressurser, likevel er Sør-Sudan et av verdens fattigste land. Halvparten av befolkningen må klare seg på mindre enn 2 dollar dagen (12 kroner). Barne-dødeligheten og analfabetismen er blant de høyeste i verden.
- Nærmere 200 000 mennesker som flyktet tidlig under konflikten har siden vendt tilbake til sine hjem og har i mange tilfeller mistet alle sine eiendeler. De er blant dem som har mest akutt behov for hjelp, sammen med de som fortsatt fordrevet.
- Etter giverlandskonferansen i Oslo 20. mai er 7,7 milliarder kroner samlet inn for å møte den ventede krisen i landet. FN anslår det reelle behovet til over 11 milliarder kroner.
- Ifølge FN har 3,8 millioner mennesker akutt matbehov. 1,3 millioner er internt fordrevne på grunn av kamphandlinger, matmangel eller flom.

bake til. Bare mange vonde minner.

Med den brutale konflikten risikerer landet å tape nok en generasjon. Barna går glipp av skolegang og utdanning, og mange unge blir rekruttert inn i de ulike væpnede gruppene. Flere enn 9000 barn har så langt blitt rekruttert som barne-soldater ifølge UNICEF.

IKKE TILSTREKKELIGE MIDLER

De store utfordringene kaster mørke skygger over det nye landet. Under giverlandskonferansen i mai, som Norge var vertskap for, var prioriteringen klar: I første omgang må det sørges for at den allerede akutte nødhjelpssituasjonen ikke blir enda verre, og at de som har behov for hjelp får den hjelpen de trenger. Dette vil igjen avhenge av at konflikten ikke sprer seg ytterligere.

Under konferansen forpliktet flere land seg til å gi totalt 7,7 milliarder kroner i bistand til landet.

– Dette er en betydelig sum som vil kunne hjelpe mange, men dekker ikke de 11 milliarder kroner som FN estimerer det er behov for, sier Liv Tørres, generalsekretær i Norsk Folkehjelp, som besøkte Sør-Sudan i juli i år.

– Norsk Folkehjelp har vært i Sør-Sudan siden 1986. Det har vært mange tunge stunder, men også perioder med håp. Derfor er det uaktuelt for oss å svikte sørsudanerne nå. Vi hadde håpet vi kunne bidra til å bygge opp en ny stat, men igjen er vårt hovedfokus nå på å levere nødhjelp der det trengs, sier Liv Tørres.

«Utfordrende, slitsomt men veldig givende»

Valget av Norsk Folkehjelp var ingen tilfeldighet.

– Visjonen «solidaritet i praksis» og et arbeid som bygger på samarbeid mellom likeverdige partnere, ikke veldedighet, er noe jeg har sansen for.

TEKST OG FOTO Kristine Lindberg

NORSK FOLKEHJELPS nye landdirektør i Sør-Sudan, Per Helge Persen, kommer rett fra stillingen som sikkerhetssjef i NSB. Han tok umiddelbart fatt på arbeidet med å lede Norsk Folkehjelps største program internasjonalt da han for første gang ankom hovedstaden Juba i begynnelsen av juli i år.

Syv måneder tidligere, i desember 2013, ble verdens yngste nasjon igjen kastet ut i blodig konflikt. Maktkampen mellom president Salva Kiir og hans tidligere visepresident Riek Machar har til nå ført til tusenvis av drepte og nesten halvannen million fordrevne. Det internasjonale samfunnet advarer mot en nært forestående sultkatastrofe.

EN NASJON I KRISE

På en av sine første turer ut fra Juba besøkte Persen internt fordrevne flyktninger i Yirol, som ligger i hjertet av Sør-Sudan, 30 mil nord for Juba. Der tok han del i Norsk Folkehjelps arbeid med matutdeling.

– Dette er en viktig del av vår respons på den matkrisen som har rammet millioner av folk, og er helt avgjørende for at ikke enda flere dør som følge av akutt underernæring. Totalt vil nærmere fire millioner mennesker ha behov for nødhjelp for å overleve i år, sier Persen og legger til:

– Det gjør et sterkt inntrykk å snakke med menneskene i leiren her. Mange har mistet alt de eide og har gått i ukesvis for å komme fram. De har overlevd på blader fra trærne og annet de måtte finne langs veien. Langt fra alle har klart seg helt fram. Slående er det da å bli møtt vennlighet og varme smil tross den fortvilede situasjonen de er i, sier Persen.

BETYDELIG ANSVAR

Persen har lang ledererfaring både fra offentlig og privat sektor, og tar nå over ansvaret som leder for nærmere 900 ansatte i Norsk Folkehjelp i Sør-Sudan. Disse jobber på ulike programmer, blant annet styrking av sivilsamfunn, distriktsutvikling og helse, i tillegg til et nødhjelps- og et mineryddingsprogram.

– Dette er svært omfattende, utfordrende og krevende – men veldig givende arbeid, sier Persen, og legger til:

– Jeg liker visse typer utfordringer, så lenge ansvarsforholdet i organisasjonen er ryddig og tydelig, og jeg gis de forutsetningene som skal til for å løse de utfordringene jeg får.

MÅ TA TYREN VED HORNENE

Visjonene og drømmene som ble tent da Sør-Sudan ble en selvstendig stat i juli 2011, er i dag erstattet med borgerkrig, frykt og en sultkatastrofe i emning. Norsk Folkehjelp har stått last og brast med sivilbefolkningen gjennom hele denne perioden, og utfordringene for organisasjonen i en slik krevende kontekst er store.

– Disse utfordringene må vi ta tak i. Jeg er nesten fristet til å bruke uttrykket «ta tyren ved hornene», sier Persen og utdyper:

– Verdens yngste land mangler det aller meste, blant annet en helt grunnleggende infrastruktur. Landet står nå midt oppe i en humanitær og politisk krise, hvor vi må gjøre vårt for å sørge for

oss som organisasjon. Det er nå knallhard konkurranse om kontrakter med donorer. Dette krever en annen tilnærming fra vår side og en noe annen organisasjon. Jeg mener det ikke bare har vært en endring, men at det har skjedd et paradigmeskifte, sier Persen.

– Jeg har tro på at vi vil håndtere dette fint, men det krever at vi er endringsvillige innenfor de rammene som er gitt ut fra vårt mandat.

UNIK POSISJON – INGEN SOVEPUTE

Norsk Folkehjelp har en lang og stolt historie i Sør-Sudan. Siden 1986 har organisasjonen støttet sivilbefolkningen gjennom borgerkrig og løsrivelse fra Sudan, og har gjennom årene gjennomført mange krevende operasjoner.

«Verdens yngste land mangler det aller meste, blant annet en helt grunnleggende infrastruktur»

at den akutte nødhjelpssituasjonen ikke blir enda verre, eller at konflikten ikke sprer seg ytterligere.

– Norsk Folkehjelp må være en fleksibel og dynamisk organisasjon for å kunne tilpasse seg en situasjon som er i kontinuerlig endring.

NYE KRAV FRA GIVERNE

Persen mener også at Norsk Folkehjelp har en jobb å gjøre hvis organisasjonen fortsatt skal fremstå som en attraktiv og relevant aktør som man vil gi støtte til:

– Vi har gått fra en situasjon med noen få store langsiktige donorer, hvor relasjonen har vært basert på kjennskap og tillit, til en situasjon med langt flere donorer som stiller helt andre krav til

– Vår historie er vår styrke. Jeg tar over som leder for et veletablert program og det er jeg glad for. Folk kjenner godt til Norsk Folkehjelp her. Vi har en unik posisjon i landet, noe som gjør at vi har god tilgang til både grasrota og myndigheter. Vi skal pleie våre relasjoner og bruke de fordelene som vår posisjon gir til det beste for folket i Sør-Sudan, sier Persen, før han avslutter:

– Vi må dog være forsiktige slik at vår stolte historie ikke blir en sovepute for oss. I stedet må vi fortsette å jobbe hardt hver eneste dag for å løse de oppdragene vi har og nå de målene vi har satt oss.

Årets høydepunkt

Helt siden den spede starten i 1972 har Norsk Folkehjelp vært et fast og kjærkomment innslag under Norway Cup. Hetebølge og terrortrussel satte litt preg på årets fotballfest, men de grønn- og hvitkledd leverte som alltid førsteklases innsats.

TEKST Sissel Fantoft FOTO Eivor Eriksen

OM LAG 32 000 små og litt større fotballspillere deltok under årets Norway Cup. Den tørre og varme sommeren førte til at fotballbanene var steinharde, og økte dermed risikoen for brudd og støtskader. Også en god del vepsestikk bidro til at det til tider var travle tilstander både på Norsk Folkehjelps feltsykehus og de fire utepostene samt sykkelpatruljen på Ekebergsletta, og de fem postene på Furuset, Abildsø, Rustad, Valle Hovin og Bjølsen.

– Staben vår består av rundt ti tjenesteledere og mellom 120 og 150 frivillige fra Norsk Folkehjelps lokallag rundt omkring i hele landet. Det er folk hos oss som jobber med dette året rundt, for det er et enormt apparat i sving, og det kreves mye forberedelser også før selve turneringen, forteller sjefen sjøl, tjenesteleder Anita Hansen. Sammen med mange andre folkehjelpere har hun lange dager på Ekebergsletta under turneringen.

– Hvis de første kampene begynner klokka åtte er jeg her halv åtte, Så

har vi et fellesmøte klokka ni, og et oppsummeringsmøte klokka ni om kvelden, så ja, det blir lange dager, men samtidig er dette så gøy å være med på. Dette er årets høydepunkt! sier hun.

Anita Hansen har vært medlem av Norsk Folkehjelp siden 1982 og har lang erfaring fra Norway Cup. De to siste årene har hun hatt lederansvaret for sanitetsgjengen fra Norsk Folkehjelp.

ØKT BEREDSKAP

I år ble beredskapen oppjustert under turneringen, på grunn av politiets mistanke om en mulig terrortrussel mot Norge.

– Vi i tjenesteledelsen har definitivt merket trykket, men jeg tror ikke de frivillige på utepostene har merket så mye. Vi har gått gjennom beredskapsplanen vår og har økt beredskap blant førstelinjemannskapet – det har aldri vært så god beredskap her som i år! Samtidig er det jo en god ting at vi får trent på dette og sørger for at alle er trygge på sin rolle, sier Hansen.

↑ Gjengen på post 2 er alltid klare til innsats, enten det er vepsestikk, skadde bein eller heteslag som trenger behandling.

Fra venstre: Sverre-Jonny Torgersen fra Tokke i Telemark, Martin Amble fra Askøy, Henry Langåker Mannes fra Haugesund og Connie Nordenstam fra Oslo.

Det mest synlige beviset på den økte beredskapen under årets Norway Cup var tilstedeværelsen av bevæpnet politi.

– Vi har knapt kunnet gå et skritt uten å se bevæpnet politi, pluss at det har vært flere politibiler og -helikoptre i aktivitet. Men etter en stund legger man ikke merke til det lenger, det er jo så mye støy her uansett, sier Hansen, og tar oss med på en rundtur på Ekebergsletta. Første stopp er et av rommene på feltsykehuset, hvor Thomas Hellerud fra Raufoss Gutter 14 er innom for sitt daglige besøk for å skifte bandasje på et stygt kutt i foten.

– Det skjedde da jeg var på badetur ved Ulsrudvannet den første lørdagen i turneringen. Jeg skulle stupe, men datt og skadet foten, forteller en skuffet Thomas. Dette var hans første besøk på Norway Cup, men det ble med en halv omgang på fotballbanen.

– Men det er morsomt å være her likevel! fastslår han tappert, mens Norsk Folkehjelps Lars Petter Thorkildsen forsiktig legger på ny bandasje.

Lagleder Tom Jansen forteller at den største utfordringen er å få i gutta nok vann i varmen.

– Det er ikke alltid like lett med 14 år gamle gutter, men vi tvinger dem til å gå rundt med vannflasker, sier han.

RASKT PÅ PLETTEN

Vi rusler ut på selve sletta og stopper opp ved Post 1, hvor det er fullt kjørt, med fem pasienter på én gang. En av dem er Birgitta Solberg fra Hamar som vred kneet mens hun dømte en kamp.

– Det gjør skikkelig vondt, men heldigvis får jeg veldig bra behandling her, sier hun mens Fredrik Eliassen fra lokallaget i Tokke i Telemark kjenner på

← Til tross for lange og hektiske dager har vaktdekker Knøtte Renate Martinsen og sjefen sjøl, tjenesteleider Anita Hansen alltid rom for en god latter inne på sanitetstaben sitt hovedkvarter.

kneet hennes. Han var på Norway Cup for første gang i fjor, og var ikke i tvil om at han ville komme tilbake i år igjen.

– Det er helt konge å være her! Jeg meldte meg inn i Norsk Folkehjelp for et drøyt år siden fordi jeg vil hjelpe folk og møte nye mennesker. Og her på Norway Cup lærer vi så mye mer enn førstehjelp, sier han, og forteller at det har vært relativt travelt på hans post.

– Gnagsår og skrubbsår er gjenangerne, men også hovne ankler og vepsestikk er det en del av i år, sier han.

Utenfor Post 2 står Mattis Flønes ved en av Norsk Folkehjelps ambulanser og er klar til utrykning.

– Jeg har vært på Norway Cup i 15 år eller mer og det er en super cup som alltid, selv om det er mye styr. Jeg er ambulansesjåfør om formiddagen og redigerer internavisa vår Støttebindet, som kommer ut daglig under turneringen, om ettermiddagen, så det blir lange dager, sier han.

Tilbake ved feltsykehuset kommer plutselig Norsk Folkehjelps sykkelpatrulje rullende. Den består av Espen Oppegaard og Linn Cathrin Bergsodden fra Norsk Folkehjelp Oslo.

– Vi fikk ideen om en sykkelpatrulje i fjor, så dette er andre året vi holder på. Det tar tid for ambulansene å komme seg frem på sletta, og ofte er utrykningene unødvendige. Vi sykler rundt med radioen på og smetter lettere rundt omkring slik at vi er raskt på pletten, sier Espen.

Årets Norway Cup er knapt over, men Norsk Folkehjelps medlemmer har allerede startet planleggingen av neste års cup.

– Vår første prioritet er alltid å drive førstehjelp. Vi har funnet et opplegg som fungerer veldig bra, så det blir nok ikke de store endringene, sier Anita Hansen.

Flyktningene kommer til Norge

TEKST Thor Viksveen

75 ÅR
1939
2014

I 1950 var andelen utenlandske statsborgere i Norge 0,4 prosent. Fra slutten av 1960-tallet endret bildet seg sakte, men sikkert. Arbeidsinnvandrere fra Pakistan, Tyrkia og Marokko begynte å sette et visst preg på bybildet.

De aller fleste valgte å slå seg ned i hovedstaden, og tok alle jobbene nordmenn ikke ville ha. Mange ble grovt utnyttet av kyniske arbeidsgivere og levde til blodpris under de kummerligste forhold på nedslitte hospitser med åtte og ti på rommet. Landet hadde ingen politiske styringsredskaper før i 1975 for å håndtere det som åpenbart var i ferd med å bli et betydelig sosialt problem. Da vedtok Bratteli-regjeringen en foreløpig innvandringsstopp. Den møtte sterk kritikk fra mange som så på et slikt tiltak som et brudd på arbeiderbevegelsens prinsipper.

I 1975 var antallet bosatte utlendinger kommet opp i 71 000. I 1985 ble 100 000 passert. En økning på 40 prosent på ti år. Veksten i antallet asyl-

søkere fortsatte gjennom slutten av 1980-tallet, og da Utlendingsdirektoratet (UDI) ble opprettet i 1988 var den mest akutte oppgaven å skaffe de som kom til landet tak over hodet. Egne asylmottak var unntaket den gangen.

NORSK FOLKEHJELPS FØRSTE MOTTAK

Med UDI startet også Norsk Folkehjelps arbeid knyttet til asylmottak – en naturlig forlengelse av organisasjonens innsats overfor flyktninger både internasjonalt og her hjemme. Norsk Folkehjelp inngikk sin første driftsavtale med UDI i 1989, og har over tid vært den eneste landsomfattende humanitære organisasjonen som har vært engasjert i dette arbeidet. I tillegg har kommuner og ulike private aktører drevet mottak; de siste en gruppe som UDI har gitt en stadig større andel av dette «markedet».

Et mottak på Klemetsrud utenfor Oslo skulle bli det aller første, med plass til 120 personer, både enslige og familier

med barn, fordelt på fem seksjonshus. Som ett av de første prosjektene i landet, spesielt tilrettelagt som asylmottak, ble Norsk Folkehjelp og Klemetsrud viet stor oppmerksomhet den første tiden. Det var et renn av journalister, bystyremedlemmer og stortingsrepresentanter. Og oppdragsgiveren, UDI, sa seg fornøyd.

DEN BOSNISKE UTFORDRINGEN

Om de første årene hadde vært travle, skulle det ta fullstendig av fra 1992. Med krigen på Balkan tok Norge i mot nesten 13 000 asylsøkere, det høyeste tallet noe enkelt år til da. Antallet mottak i Folkehjelpens regi økte fra fire til 11 på ett år, og ved utgangen av 1993 hadde nærmere 2 000 flyktninger fått sitt midlertidige husvære i disse mottakene.

Nye mottak grodde opp over natta. Transittmottaket på Vinterbro utenfor Oslo, som huset 600 bosniere på det meste, ble til på få dager – forvandlet fra et nedlagt skittent lagerskur og til et sted å være med senger, madrasser, strøm, lys, toaletter, vasker, dusjer og kjøkkener på få dager. Det mest gjort på dugnad av frivillige folkehjelpere, sivilforsvaret og bosniske håndverkere. Den eldste blant beboerne var 88 år, den yngste ti uker.

I OPPOSISJON TIL ASYLPOLITIKKEN

I 2013 bodde over 16 000 asylanter i norske mottak, fordelt på mer enn 100 slike. Norsk Folkehjelp hadde ansvaret for driften av ni ulike typer mottak, med plass til omkring 1 700 beboere. Sju prosent av dem er mindreårige. Titusener av mennesker på flukt har siden starten i 1989 vært sluset gjennom systemet for kortere eller lengere opphold. Negative episoder har det vært. Drap, branner, vold, stoff. Men i det store perspektivet – 24 år til sammen for en svært uensartet gruppe mennesker, mange

HISTORIEQUIZ

1. I hvilket år fikk vi et utlendingsdirektorat i Norge?
2. Norsk Folkehjelp startet sitt første mottak i 1989, hvor?
3. Hvor mange mottak hadde Norsk Folkehjelp ansvar for i 1992?

SVAR

Send svarene dine på postkort til Appell, Norsk Folkehjelp, Postboks 8844, Youngstorget, 0028 OSLO
 Eller E-post: appell@npaid.org

Vi trekker vinneren i desember, som vil motta vår jubileumsbok.

med en psykisk og fysisk ballast ufattelig langt fra vår egen hverdag – har det aller meste gått bemerkelsesverdig rolig for seg. Vi snakker utelukkende om episoder. Ikke om en tilstand. Ikke annerledes enn i befolkningen for øvrig.

Det går en tydelig konfliktlinje mellom Folkehjelpen og de politiske myndighetene i asylpolitikken, til tross for tett samarbeid på mange områder. Hele tenkningen rundt asylinstituttet har etter organisasjonens mening et for negativt fokus. Kontroll, avskrekking og innstramming tar for mye plass på bekostning av et humanitært perspektiv, der man på en helt annen måte må erkjenne at mennesker på flukt er mennesker i krise, og at de har krav på å bli møtt med åpenhet og en inkluderende tilnærming mer enn mistenksomhet knyttet til hvorfor de søker asyl i Norge. Folkehjelpen mener myndighetene selv gjennom sin innstrammingspolitikk bidrar til negative holdninger i befolkningen. Snarere enn innstramming burde Norge ta i mot og gi opphold til langt flere asylsøkere enn hva vi gjør i dag, er organisasjonens ståsted i debatten om norsk asylpolitikk. Kombinasjonen av praktisk erfaring gjennom drift av asylmottak og erfaring med internasjonalt bistandsarbeid, i mange tilfeller i de samme land som asylsøkerne kommer fra, har gitt Norsk Folkehjelp en kunnskaps- og kompetansebase som aktivt brukes i det politiske påvirkningsarbeidet.

UNGDOMSLEDER

Verden er ikke fattig, den er urettferdig!

DET SNAKKES OFTE om at vi skal hjelpe verdens fattige, men altfor ofte er denne hjelpen basert på en veldedighetstanke snarere enn en solidaritetstanke. Vi mener det er en forskjell på veldedighet og solidaritet. Vi mener at veldedighet skaper avhengighet, mens solidaritet skaper selvstendighet. Derfor sier vi ofte at det er forskjell på veldedighet og solidaritet. Veldedighet bærer i seg en ovenfra og ned-tanke. En tanke om at vi er så gode som hjelper de stakkarene som ikke klarer seg selv. Slikt driver ikke vi med, vi driver med solidaritet. Vi står skulder ved skulder med dem som kjemper for å forandre sin hverdag, sin del av verden.

Vi sier at verden ikke er fattig, den er urettferdig. Vi tror ikke at folk er fattige fordi det ikke finnes nok ressurser i verden, vi vet at problemet er fordelinga av disse ressursene. Den rikeste 0,5 prosent av verdens befolkning eier 40 prosent av verdens rikdom, da er det fordelinga det er noe i veien med. Vi jobber for å gjøre noe med den fordelinga, fordi selv om antallet absolutt fattige går ned, øker ulikhetene i verden. Det hjelper lite at de som har aller minst har litt mer, så lenge gapet opp til dem som har mest bare blir større.

Flertallet av verdens fattige bor ikke i de fattigste landene, de fleste fattige i verden bor i mellominntektsland. Denne kunnskapen må vi ha i bakhodet når det går mot nok en budsjettthøst, den første med de mørkeblå ved roret. Det er lenge siden de varslet kutt i norsk bistand, og det de kaller en spissing. Vi har all mulig grunn til å frykte at denne spissingen vil innebære mer fokus på de fattigste landene, den lite kontroversielle bistanden, den bistanden som ikke gjør noe med de politiske strukturene som reproducerer ulikhet.

Når vi nå går den mest mørkeblå høsten noensinne i møte, vil vi måtte snakke ekstra mye og ekstra høyt om solidaritet og håpe at også den mørkeblå regjeringa kan ta inn over seg det faktum at verden ikke er fattig, den er urettferdig og at det kan vi gjøre noe med!

*Solidarisk hilsen
 Ingrid Rostad*

Husrom og hjerterom klart på Hønefoss

I løpet av bare to måneder har Hvalsmoen transittmottak på Hønefoss rustet opp og kan ta imot 200 ekstra beboere. Bevisst jobbing med mottakets omdømme har ført til at de nå har hele lokalsamfunnet i ryggen.

TEKST Sissel Fantoft FOTO Eivor Eriksen

← 25 brakker er satt opp på området til Hvalsmoen transittmottak. Her blir de stående frem til 1. september.

Bilal Shouman fra Syria har mistet alt han hadde i hjemlandet, og har tatt seg til Norge i håp om en trygg fremtid. ↘

ALLE ASYLSØKERE som kommer til Norge er innom Refstad transittmottak i Oslo i noen dager, og derfra blir de aller fleste sendt videre til Hvalsmoen transittmottak på Hønefoss.

– De fleste av våre beboere er her i to til fire uker før de blir sendt videre til ordinære mottak. Vi har 450 ordinære plasser, og i løpet av et år er om lag 5000 asylsøkere innom oss, forteller motaksleder Tove Brorson.

Mellom 15. juli og 15. september har Hvalsmoen utvidet antall plasser med

om lag 200 for å ta imot en forventet økt strøm av asylsøkere, først og fremst fra Syria og Eritrea.

– Vi er veldig stolte av at vi har klart å få til dette. Etter at avtalen ble inngått med UDI jobbet vi dag og natt i to måneder for å få alt klart, sier Brorson.

Antall ansatte på mottaket er fordoblet i denne perioden, fra normalt 23 årsverk.

25 brakker, med plass til seks personer i hver, er satt opp inne på området til Hvalsmoen.

– UDI mente det var plass til åtte stykker i hver brakke, mens jeg mente det ikke var forsvarlig med mer enn fire i hver brakke. Til slutt inngikk vi et kompromiss på seks, sier Brorson.

SUKSESS MED «OMVENDT INTEGRERING»

Med plass til inntil 650 beboere er Hvalsmoen transittmottak per i dag landets største asylmottak. Tidligere har lokalbefolkningen i området uttrykt skepsis til mottaket, men etter at Tove

Brorson tok over lederansvaret i august i fjor er skepsisen snudd til et positivt samarbeid.

– Jeg hadde ett mål da jeg overtok her: Å snu mottakets omdømme i lokalmiljøet. Jeg vil anslå at jeg har brukt om lag 60 prosent av arbeidstida mi på det, sier hun.

Hun har jobbet beinhardt med det hun kaller «omvendt integrering», og det har gitt overveldende resultater.

– Det er ikke mulig å integrere asylsøkerne som bor her i lokalmiljøet, fordi de er her så kort tid. Derfor har vi i stedet jobbet med å integrere lokalsamfunnet her, via et utstrakt samarbeid med ulike lag og foreninger, skoler og barnehager, Røde Kors og Ringeriksmat, forteller hun.

Da Hvalsmoen i vår inviterte 170 naboer til et nabomøte var det ingen som møtte opp, noe Tove Brorson tolker som et veldig godt tegn.

– Hadde det vært noen problemer hadde jo folk kommet for å fortelle om det! Vi har fått til et veldig bra samarbeid med lokalsamfunnet, når folk kommer hit oppdager de at det ikke er noe skummelt her, sier hun.

FLYKTER FRA GRUSOMHETER

Tove Brorson hadde seks års erfarings fra andre asylmottak før hun overtok lederjobben på Hvalsmoen. Før det jobbet hun innenfor politikk og media.

– Vi har fått veldig god drahjelp av lokalavisa Ringerikes Blad. Min målsetting var at vi skulle ha minimum to positive oppslag om Hvalsmoen der i måneden, men til tider har det vært to

← Mottaksleder Tove Brorson har jobbet beinhardt med å bedre Hvalsmoens omdømme i lokalmiljøet, og har fått god drahjelp av lokalavisa Ringerikes Blad.

i uka! De har også skrevet flere positive lederartikler om oss. Da det ble kjent at vi skulle utvide med 200 ekstraplasser nå i sommer skrev de en lederartikkel hvor de understreket hvor prisverdig det er at vi tar imot asylsøkerne fra Eritrea, Syria og så videre, og at vi måtte få alle de ressursene vi trengte for å få til dette. En slik artikkel ville det aldri vært snakk om for et år siden, sier hun, og tar oss med ut for å vise oss brakkeriggen.

25 hvite brakker står på rekke og rad, og mange av dem begynner å fylles opp med asylsøkere. Utenfor en av dem treffer vi Mohammad Ahmad Abustitah fra Palestina og Thaer Admon al Zoubi fra Syria, som har flyktet fra grusomhetene i sine hjemland.

– Vi kom til Norge via blant annet Tyrkia og Italia, og nå håper vi bare at vi får lov til å bli her, sier Abustitah.

Også Bilal Shouman fra Syria har flyttet inn i en av brakkene, hvor han har bodd i ei uke.

– Situasjonen i Syria er helt, helt forferdelig. Jeg måtte reise fra alt jeg har, både huset mitt og restauranten min, alt var borte, forteller han.

MANGE TØFFE HISTORIER

Tove Brorson er glad for at lokalsamfunnet innser viktigheten av at Hvalsmoen utvider kapasiteten for å ta imot en eventuell økt strøm av asylmottakere i sommer.

– Det er ingen tvil om at dette er reelle flyktninger, det er lett å se på væremåten deres. Jeg tror ingen av oss kan forestille oss hvordan det må være å være asylsøker, det å forlate alt man har og flykte til et annet land. Vi hører mange tøffe historier, det er så mange skjebner og traumer, likevel elsker jeg jobben min – det er mye positivitet og optimisme her også, sier hun.

Suksessen med en bevisst omdømme- og mediestrategi er noe Tove Brorson håper vil bli mer aktuelt ved flere asylmottak.

– Jeg har gitt et innspill til UDI om at alle asylmottak burde ha en egen kommunikasjonsrådgiver. Fordelen her er at jeg hadde erfaring fra media fra før, og den har jeg brukt aktivt i denne jobben. Og det er ikke bare lokalavisa som skriver om oss, vi har hatt oppslag med positivt fortegn i riksdekkende medier, forteller hun, og er ikke i tvil om at den bevisste jobbingen med omdømmet har hatt enorm effekt, og er årsaken til at Hvalsmoen nå har bedret forholdet til lokalmiljøet.

– Det er viktig å våge å tenke litt annerledes. Vi merker også effekten av vår åpenhet på antallet mennesker som ønsker å jobbe her: Hver eneste dag får jeg slike henvendelser, sier Tove Brorson.

Bli med å påvirke Norsk Folkehjelps internasjonale strategi

Send inn din til-
bakemelding på:
[facebook.com/
folkehjelp](https://facebook.com/folkehjelp)

Vi i Norsk Folkehjelp håper du har lyst til å være med å påvirke vår strategi for det internasjonale arbeidet i årene som kommer. Les gjennom teksten under og gi oss dine innspill og synspunkter. Bruk spørsmålene vi har formulert og diskuter dem med andre. Gi oss gjerne et samlet skriftlig innspill. Du kan også diskutere med andre medlemmer og gi innspill på Facebook-siden.

TEKST Kathrine Raadim

DU HAR SIKKERT SETT at Norsk Folkehjelp har hatt annonser som sier «Folk i Gaza kan klare seg selv», eller 1. mai-aksjonen som har slagordet «Folk forandrer verden». Det hadde kanskje vært lettere å si «Hjelp de som lider», men Norsk Folkehjelp vil fremme solidaritet, ikke veldedighet. Derfor legger vi vekt på å vise at det finnes flotte folk og organisasjoner i verden som gjør et utrolig arbeid for mer rettferdige samfunn. Disse organisasjonene kan utrette mye mer når vi står sammen med dem, enten det er i et langsiktig arbeid eller i krisesituasjoner som nå når minoriteter i Irak er på flukt fra radikale ekstremister og trenger mat, tak over hodet og livsnødvendig utstyr.

DEMOKRATI OG FORDELING

«Rettferdig fordeling av makt og ressurser» – det er hovedmålet for Norsk Folkehjelps langsiktige utviklingsarbeid.

Norsk Folkehjelp skal bidra til politisk, sosial og økonomisk endring som kommer undertrykte og fattige til gode. Det skal vi gjøre gjennom å støtte folks rett til å organisere seg, delta og bruke sine demokratiske rettigheter. Vi ønsker å bidra til å redusere ulikhet både mellom land, i land og mellom grupper og kjønn.

Hvorfor er vi så opptatt av demokrati og fordeling? Fordi demokrati og fordeling er grunnleggende for å bekjempe fattigdom, krig og uro. Uten fungerende og reelle demokratier – ingen rettferdig fordeling av godene og gode tjenesteleveranser til innbyggerne.

ØKENDE PRESS

Forsvarere av menneskerettigheter, sosiale bevegelser og fagforeninger har kommet under økende press fra regimer som er fast bestemt på å marginalisere eller fjerne alle antatte kilder til opposisjon og dissens. Angrep på organisasjonsfrihet

og fredelig forsamling sprer seg. Det er noen lyspunkter og noen land der sosiale bevegelser har kjempet fram og fått respekt for sine rettigheter, men i 2013 var det i 54 land nedgang i politiske rettigheter og borgerrettigheter.

Det er en del forutsetninger som må på plass for at et samfunn skal være virkelig demokratisk. Som et minimum bør det være regler for maktfordeling og respekt for minoriteter. Det bør være rettssikkerhet, organisasjons- og ytringsfrihet og fri partidannelse. Det bør eksistere organisasjoner som kan representere interessene til arbeidere, bønder, kvinner, urfolk eller grupper som er marginalisert. Det trengs organisasjoner som fungerer som vaktbikkjer overfor myndighetene.

NORSK FOLKEHJELPS ROLLE

Det er her vi i Norsk Folkehjelp har funnet vår rolle: I å bidra til organisasjoner som kan være viktige byggesteiner i et demokrati.

Måten vi gjør det på er å jobbe i partnerskap. Det betyr at vi samarbeider med og bidrar til organisasjoner som deler verdier med oss. Vi ønsker at partnerskapet skal bidra til å gjøre dem sterkere som organisasjoner og endringsaktører.

La oss ta et eksempel: I Kambodsja har folk i bygder og byer organisert seg fordi de står i fare for å bli kastet ut av boligen eller miste jorden de dyrker etter at myndighetene har gitt eiendommene i konsesjon til private selskaper. Norsk Folkehjelp har støttet dem slik at de kan bygge nettverk seg imellom og bli sterkere i kampen for sine rettigheter. Det har i noen tilfeller ført til at de får beholde jorda, eller at de har fått kompensasjon. De har sterkere organisasjoner og en stemme i landet.

Når vi jobber med nødhjelp gjør vi det også gjennom partnere. Våre partnere får da trening og forhåpentligvis også et lokalt fotfeste og en rolle som gjør at de blir viktige samfunnsaktører også den dagen krisen er over. Da syklonen Nargis rammet Burma (nå Myanmar) i 2004 var det nettopp det som skjedde. Våre partnere som vi bidro med assistanse til gjennom under syklonen er i dag viktige aktører i Myanmar demokratisering.

EN METER DEMOKRATI

Det er mye godt med vår strategi, men også noen utfordringer. Demokratibygging og arbeid for bedre fordeling av ressursene tar tid. Det er vanskelig

å måle, og det er vanskelig å skille ut hva som er resultatene av nettopp vår innsats. Du kan kjøpe en meter minefri skolevei, men du kan ikke kjøpe en meter demokrati. Derfor er det også vanskeligere å samle inn penger. Men er det mindre viktig av den grunn?

Utfordringen ligger også i å klare å engasjere medlemmene. Vi håper denne muligheten til å påvirke den internasjonale strategien vil skape engasjement og interesse i lokallagene. Bruk spørsmålene nedenfor til å komme i gang med diskusjoner og meningsutvekslinger. Vi gleder oss til å høre hva du mener!

HVA MENER DU?

Tror du verden kommer til å se demokratisering og en mer rettferdig fordeling av ressursene eller forutser du tilbakeslag?

Tror du det er mulig for Norsk Folkehjelp å påvirke demokratisk utvikling?

Hvordan tror du folks organisering og mobilisering vil utvikle seg over de neste årene? Hva er problemene som kan komme til å mobilisere folk?

Hva liker du ved rollen Norsk Folkehjelp spiller i dag, hva bør endres eller styrkes?

Hva anser du for å være Norsk Folkehjelps styrke og svakhet?

Har du en klar forståelse av hva Norsk Folkehjelps profil og prioriteringer er? Hvis ikke – hva kan gjøres for å forbedre dette?

På hvilken måte synes du Norsk Folkehjelp bør reagere i en humanitær krise framover?

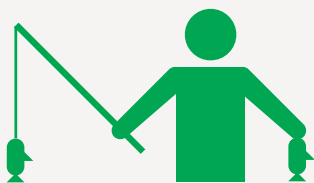
På hvilke måter og i hvilke prosesser mener du at Norsk Folkehjelp er eller kan være en aktiv i påvirkningsarbeid i Norge eller internasjonalt?

Hvordan tenker du at medlemmene bedre kan bidra til å påvirke arbeidet Norsk Folkehjelp gjør med langsiktig utvikling?

HVIS DU GIR NOEN EN FISK...

Har de mat for en dag.

HVIS DU LÆRER NOEN Å FISKE...

Kan de mate seg selv helt til vannet blir forurenset eller kystlinjen blir beslaglagt til utvikling.

HVIS DU LÆRER NOEN Å TENKE KRITISK OG VÆRE POLITISK BEVIST...

Kan de ved hver utfordring kunne organisere sine medmennsker og forsvare sine interesser.

Ulikhet

I oktober kommer den andre utgaven av rapporten Inequality Watch. Rapporten viser at det er for snevert å begrense målene for utviklingspolitikken til vekst eller til å få en befolkning over en kunstig fattigdomsgrense. Det er nødvendig med en klar prioritering av fordeling, både av makt og ressurser. Rapporten kommer med anbefalinger til norsk utviklingspolitikk.

SØR-AFRIKA ER DET LANDET med størst forskjell mellom fattig og rik og gapet mellom dem bare øker. Hvordan påvirker dette sørafrikanerne? Ecuador er best i klassen når det gjelder å jevne ut ulikhetene, men føler alle at de er inkludert i oppgangen? Norsk Folkehjelp ble dannet for 75 år siden, delvis på grunn av en kamp om demokratiet i et land ikke så langt unna vårt: Spania. Solidariteten med det spanske folket og støtten til de demokratiske kreftene som ville styrte det fascistiske regimet var en av forløperne til Norsk Folkehjelp. Engasjementet for demokrati og rettferdig fordeling er ikke mindre aktuelt i dag. Spania står igjen overfor en krise forårsaket blant annet av økte ulikheter. Dette er en utvikling vi ser i mange andre land i verden i dag.

RONDVELS
8
←
RONDVELS
9, 11, 12
14, 16
18 - 21
→

Ulikhet er farlig

Alfred Ncube jobber som drosjesjåfør i Johannesburg. I jobben sin ser han alle sider av byen – den knugende fattigdommen og den enorme rikdommen.

TEKST OG FOTO Frank Meintjies

→ Alfred Ncube møter fattige og rike gjennom sin jobb som drosjesjåfør i Johannesburg. →

FORESTILL DEG FOLK i townshipsen Alexandria, som grenser til det svært rike Sandton, hvor blant annet børsen ligger. De går sultne til sengs. Så ser de milliardærene i Sandton. Hvordan tror du det føles?

Ncube sier at forskjellene mellom fattig og rik påvirker kriminaliteten.

– Selv om du ikke ønsker å begå forbrytelser, er denne desperasjonen en realitet. Forestill deg å være arbeidsløs og sitte uten å gjøre noe hele dagen, mens andre er på jobb. En tom mage kan få deg til å begå forbrytelser når muligheten er der.

Ncube sier han ser folk utenfor porten sin hver dag når han drar på jobb. Han ser på dem og lurar på hva de tenker på mens han er på jobb – og om hjemmet hans vil bli utsatt for innbrudd.

– Dette er farlig for Sør-Afrika.

Ncube bemerker at sosiale ulikheter også fyrer opp under narkotikaproblemet. Jeg spurte nylig noen folk om hvorfor de røyker narkotika. De fortalte meg at det er fordi de er så stresset. Ncube mener at stresset skyldes manglende muligheter, mens folk med jobb tilsynelatende kommer seg videre i livet.

Han nevner også de økende protestaksjonene i fattige områder. Det er omkring tusen av dem hver måned i Sør-

← Fra den fattige bydelen Alexandria i Johannesburg. Ulikheten rammer skolebarna mest og de fattige barna får et dårligere skoletilbud enn de rike.

Afrika. Protestaksjonene er ofte preget av sinne og noen ganger vold.

– Folk brenner ting, forteller Ncube. De ødelegger det de har for å sette søkelyset på det de ikke har. Han viser til protestgrupper som har brent biblioteker, busser og til og med skolebygninger i lokalsamfunnet som en del av protestaksjonene.

MANGE TYPER ULIKHET

Ronald Eglin arbeider i byen East London i Eastern Cape. Han siterer FNs bosettingsprogram, som undersøkte byer i 109 land, og hevder at East London har verdens største sosiale ulikheter. Hverdagen Eglin opplever som beboer i East London, har fått ham til å tenke mye på ulikheter.

Eglin mener at fattigdom ikke må forveksles med ulikheter, selv om han legger til at ulikheter og «relativ fattigdom» har visse fellestrekk, ettersom sistnevnte setter søkelyset på forskjeller i velstand mellom grupper. Han under-

streker at det finnes mange typer ulikheter og nevner ulikheter i inntekt, ulikheter i forbruk og ulikheter i kommunale tjenester, der det siste er særlig relevant i Sør-Afrika, der mange fremdeles kjemper for tilgang til drikkevann og ordentlige sanitærforhold.

Eglin hevder at det er mer samhold i samfunn med større sosial likhet, og at folk stoler mer på hverandre. I denne sammenhengen, og som en hvit mann med middels inntekt som ikke står nederst på samfunnsstigen, sier Eglin at det også er i hans interesse å støtte kravene om å gjøre slutt på ulikhetene og skape et mer rettferdig samfunn.

HVIT DOMINANS

Brendon Andreas stammer fra et lite sted like sør for grensen til Namibia, fra Nababeep, som ligger omkring 25 kilometer fra Springbok og har en befolkning på mindre enn 6000 mennesker. Andreas klager over de manglende økonomiske mulighetene for dem som, i likhet med

PÅ KARTET

«Ulikheter gjør aller størst skade i måten den påvirker skolebarn»

ham selv, faller utenfor det hvite samfunnet.

– Jeg ser ingen økt kontroll over egen situasjon i vårt lokalsamfunn.

Andreas mener de hvites dominans er synlig overalt.

– I den nærmeste større byen Springbok tilhører nesten alle eiendommer og bygninger hvite mennesker, forteller han. – Vi må leie eiendommer av dem.

For Andreas er situasjonen på nesten alle måter som da han vokste opp.

– Vi hadde ikke de samme mulighetene som de hvite barna. De hadde alltid et forsprang på oss – i utdanning, økonomi og tilgang til fasiliteter. Byen han kommer fra, har et svømmebasseng som er ute av drift, et nyåpnet bibliotek og et idrettsstadion som trenger oppussing. Ut over dette finnes det ingen fasiliteter i denne tidligere gruvebyen, som er preget av fattigdom og arbeidsledighet.

Han mener også at manglende tilgang til finansiering er et avgjørende hinder for økonomisk fremgang og etableringsvirksomhet.

– Bankene krever bevis på formue som eiendom, en historie med bruk av kreditt på liknende nivå og en forretningsplan som er utarbeidet av en ekspert. Slike krav favoriserer hvite.

VERST FOR BARNA

Nicky Omar, alenemor med en sønn på videregående skole, mener forskjellene mellom rik og fattig blir større for hvert år. Hun sier at hun står nær begge sider

av skillet mellom fattig og rik. Hun har en rik slektning med et barn som får oppleve så utrolig mye. Hennes egen hushjelp derimot, sliter stadig mer for hvert år som går.

– Ulikheter gjør aller størst skade i måten den påvirker skolebarn på, sier Omar. Hun har vondt av barna i ressursfattige lokalsamfunn i Sør-Afrika, som har et dårlig skoletilbud og lider under effektene av dårlig til ujevn undervisningsinnsats. Sønnen hennes gikk tidligere på offentlig skole, men går nå på en privat videregående skole. Omar sier at hun er veldig oppmerksom på hvor mye støtte og veiledning sønnen hennes får, sammenliknet med barn på skoler i townshipene.

– Utdanningsgapet skaper en ny generasjon med barn som går inn i voksentilværelsen med et ugunstig utgangspunkt. Det er tragisk, sier hun.

USIKKER FREMTID FOR ALLE

Som mange har påpekt, nyter de rike i land som Sør-Afrika velstand og kommunale tjenester, men de betaler også en pris for å bo i et samfunn med store sosiale ulikheter. De er avskåret fra å delta i livene til andre sørafrikanere, og er isolert fra levende lokalsamfunn. De er utsatt for kriminalitet og ustabilitet som drives – eller i det minste forverres – av forskjellene mellom rik og fattig. Selv om de velstående ikke er klar over det, skaper de sosiale ulikhetene en urolig og usikker fremtid for dem også.

↓ Utenfor et kjøpesenter eid av et stort selskap, prøver en eldre mann overleve med en liten salgsbod.

→ Ronald Elgin sier at det er mer samhold i samfunn med større sosial likhet. Som en hvitmann med middels inntekt som ikke står nederst på samfunnsstigen er det også er i hans interesse å støtte kravene om å gjøre slutt på ulikhetene og skape et mer rettferdig samfunn.

Må ta ulikhet på alvor

TEKST Frank Meintjes

Det ser ut til å være stor forvirring i Sør-Afrika om forskjellene mellom fattigdom og ulikheter.

I LØPET AV 20 ÅRS DEMOKRATI har sørafrikanske myndigheter jobbet målrettet mot fattigdom, og har etter alt å dømme gjort visse fremskritt. Antallet sosialhjelpsmottakere har økt fra 2,7 millioner i 1994 til over 16 millioner i 2013.

I denne perioden er dessuten kommunale tjenester utvidet til lokalsamfunn som apartheidsystemet hadde utelukket. Utbredelsen av innlagt avløp økte fra 50 til 83 prosent av husstandene, vann fra 60 til 95 prosent og strøm fra 50 til 86 prosent. Noe av denne fremgangen har gått tapt, blant annet på grunn av enorme økninger i strømprisene, sammenbrudd i infrastrukturen for vann i byer i minst tre provinser samt den stadig høye arbeidsløsheten.

De sosiale ulikhetene har økt og fattigdommen er fremdeles høy. I sin nasjonale utviklingsplan innrømmer regjeringen at «vi er langt fra å nå målene i ANCs gjenoppbyggings- og utviklingsprogram», at 39 prosent av befolkningen lever under fattigdomsgrensen, og at selv om myndighetene gjør noen fremskritt i kampen mot fattigdom innen 2030, «vil vi fremdeles bare legge grunnlaget for det rettferdige og fremgangsrike samfunnet vi drømmer om».

Regjeringens plan har imidlertid blitt kritisert for ikke å ta for seg sosiale ulikheter. I en tale ved senteret for konfliktløsning i fjor bemerket professor Adam Habib at det er en misforståelse at den nasjonale utviklingsplanen tar for seg ulikheter. Professoren hevder at å unnlate å ta for seg sosiale ulikheter er en garanti for større uroligheter i samfunn og arbeidsliv.

Ecuador er best i klassen

Ecuador er en suksesshistorie når det gjelder å minske fattigdom og ulikhet. På få år har landet ved hjelp av oljeinntekter og skattereformer innført gratis utdanning og helsetjenester til alle. Presidenten Correa er mer populær enn noen sinne, men urfolk og småbønder er kritiske. De mener at de er utestengt fra framgangen og at folkelige organisasjoner har dårligere kår enn før.

TEKST OG FOTO Torunn Aaslund

PÅ KARTET

TO TIMER NORD for Quito ligger Mama Kayembe, det tredje høyeste fjellet i Ecuador. Her bodde Kayembifolket da inkaene invaderte dem på 1500-tallet og her bor de fremdeles.

Augustin Cachipuendo er president i organisasjonen Pueblo Kayembe. Han ønsker oss velkommen. – Vi er folket som måler solen og månen forteller han. Kayembifolket oppdaget ekvators betydning, laget solur og bygget monumenter på astronomisk signifikante steder mange hundre år før inkaene og europeerne invaderte dem.

KONFLIKT OM VANNET

– Vårt formål er å ivareta våre forfedres territorium her på plataet, forteller Cachipuendo. Vi jobber med å finne måter å forbedre jordbruket og øke produksjonen basert på økologiske prinsipper, men mangelen på tilgang til vann er et stort problem, forteller han.

I denne regionen er det 12 store haciendaer som har store landområder. De dyrker roser for eksport og de bruker, ifølge Cachipuendo, 452 liter vann per

→ Augustin Cachi-puendo er president i urfolksorganisasjonen Pueblo Kayembe. De sloss for å få tilgang til vann.

← Ana Maria Lerrera har ledet arbeidet som har gjort Ecuador til det flinkeste landet i klassen når det kommer til reduksjon av fattigdom og ulikhet.

sekund. – Småbøndene har bare bedt om å få bruke 52 liter vann i forhold, men landeierne vil ikke dele vannet. De hamstrer vann og det de ikke klarer å bruke selv havner i elva, forteller han.

– Da myndighetene kom hit for å diskutere en ny vannlov, foreslo vi at det skulle opprettes et vannfond som lokalsamfunnene kunne forvalte. Isteden utpekte myndigheten en person med ansvaret for vannfordelingen. Så istedenfor at samfunnet i felleskap bestemmer hvordan vannet skal fordeles, ligger alt ansvar nå i hendene på en enkelt person, vannministeren, og han er vi nå prisgitt.

Latinamerikas beste på å redusere ulikhet

Ana Maria Larrera leder sekretariatet for fattigdomsreduksjon (SENPLAD). Hun tar i mot oss på sitt kontor i hovedstaden Quito for å forklare hva myndighetene har gjort og hvordan de har tenkt når de har utarbeidet politikken som har redusert ulikheten i landet.

– For det første har vi lagt om skattesystemet, forteller hun. – Vi får inn tre ganger så mye skatt nå som tidligere og

det uten å heve skattesatsene. Dette har vi klart ved å tvinge de som tidligere har unndratt skatt til å betale det de skylder. Skatteinntektene er nå Ecuadors største inntektskilde, de er høyere enn oljeinntektene., sier hun.

– Videre har vi reforhandlet vi Ecuadors utenlandsgjeld. Vi erklærte gjelden illegitim og umoralsk og sparte 8 milliarder amerikanske dollar på å reforhandle den, forteller Larrea.

INVESTERER MOT ULIKHET

Ecuadors strategi for å løfte folk ut av fattigdom og gi landet økonomisk vekst er å investere de økte inntektene i landets sosiale struktur, som utdanning, helse og grunnleggende tjenester til befolkningen.

– Den neoliberale regjeringen som vi tok over etter, hadde en strategi om at når inntektene økte, så skulle de spare. De investerte ingenting i utdanning og utdanningsinstitusjonene kollapset.

– Vi har fjernet barrierene for utdanning, fortsetter hun. Selv om utdanning ble betegnet som gratis også

tidligere, var det ikke uten kostnader. Det var blant annet en «frivillig» avgift på 25 dollar som fattige ikke kunne betale og da ble barna utestengt fra skolen.

– Den har vi fjernet og vi har innført gratis lærebøker og skoleuniformer. 96 prosent av barn i grunnskolealder går nå på skolen.

– Vi har innført trygderettigheter for 46 prosent av arbeidsstyrken forteller hun. Det er en økning fra 24 prosent i 2001.

– Vi har startet en jordreform der vi omfordeler statlig land til småbønder. Vi har i noen tilfeller også omfordelt privat land.

På spørsmål om hva hun føler at de enda ikke har fått til, svarer Larrera at jordreformen må fortsette.

SMÅBØNDENE BLIR IKKE HØRT

Romelio Gualan, president i småbondeorganisasjonen CNC, er ikke enig i at alle har fått det bedre i Ecuador de siste årene. – Småbøndene er ikke inkludert, sier han. Correa lovet oss en jordbruksrevolusjon, men den kom aldri. Småbøndene har ikke blitt mindre fattige og nå skylder myndighetene oss å omfordele jorda slik at småbøndene får tilgang på land, fortsetter han.

Det er tre uker siden Gualan lot seg korsfeste utenfor landbruksdepartementet for å tvinge fram et møte med de ansvarlige politikerne og protesten bar frukter. I morgen skal de, sammen med andre urfolkorganisasjoner, fiskere og studenter, ha møte med visepresidenten og flere ministre.

– Vi er opptatt av frihandelsavtalen som Ecuador nylig forhandlet fram med EU og vil spørre visepresidenten hva avtalen vil bety for småbøndene, sier han. Avtalen er enda ikke vedtatt i EU eller ratifisert, men Gualan er bekymret for konsekvensene en slik avtale vil ha for småbøndene. – Vi kan umulig konkurrere på nivå med europeiske leverandører, sier han. – Det er mektige interesser som arbeider for avtalen, som store landeiere og de som produserer for eksport. Det vil ikke bli en rettferdig handel for vår del.

ALDRI GLEMME HVOR VI KOMMER FRA

I byen Cotacachi står en fersk ordfører med fortid i de sosiale bevegelsene og

ser ut av vinduet fra ordførerkontoret. Utenfor ser vi røyk flere steder oppover åssidene og det lukter brent i hele den lille byen med 60 000 innbyggere. Telefonen hans ringer i ett sett, det er oppdateringer på situasjonen med de uvanlig mange brannene som har oppstått i åssidene de siste dagene på grunn av tørken. Bare i dag har det oppstått fem nye branner.

– I forgårs fikk vi helikopter hit for å hjelpe oss å slukke brannene, sier ordfører Jomar Cevallos. – Ellers trår alle til for å hjelpe til med å slukke brannene.

Jomar Cevallos var tidligere president for den folkelige organisasjonen AUCC som organiserer urfolk og afroecuadorianere i kommunen Cotacachi, inntil han i fjor vant ordførervalget som representant for en lokal liste, uavhengig av alle de sentrale partiene.

– Det var president Correas parti som var i posisjon her før jeg tok over, forteller han. De forlot prinsippet om folkelig medbestemmelse og jeg er her for å gjeninnføre det.

Cevallos er kritisk til at fattigdomsreduksjonen er en ubetinget suksess. – Jeg vil kalle det en relativ suksess, sier han. – De som tidligere levde i ekstrem fattigdom, for mindre enn 30 USD i måneden, er borte fordi regjeringen subsidierer de aller fattigste med 50 USD per måned i rene pengeoverføringer.

– Fattigdom kan være flere ting, fortsetter han. – Urfolk er fattige der-

som de ikke kan organisere seg og delta i samfunnet. Presidenten har laget mange hindringer for det.

– Myndighetene har investert mye ved hjelp av oljepenger, men mye har gått til veier. De har ikke støttet lokalsamfunn og småbønder, men elitegrupper som agro-business og eksportindustrien, avslutter Cevallos før han må vie hele sin oppmerksomhet til de pågående brannene.

Over gaten fra rådhuset ligger lokalene til AUCC. President Hugo Robalino er stolt over at deres mann nå sitter i ordførerstolen, men han er ikke enig i at AUCC nå er et politisk parti.

– Et parti ble født ut fra vårt engasjement, sier han, men AUCC er en uavhengig bevegelse.

– Etter mange år uten å få gehør fra rådhuset, har mange engasjerte mennesker gitt opp, så når vi nå skal gjenopplive folks deltakelse møter vi ofte mangel på interesse, sier Robalino.

Robalino er fra den subtropiske regionen, Intag, der myndighetene ønsker å starte gruvedrift.

– I 18 år har vi sloss mot gruvedrift, sier han. Vi har så mange rikdommer her at det ikke er nødvendig å ødelegge naturen med gruvedrift. – Vår kollega Javier Ramirez ble arrestert. Han har sittet i fengsel i fire måneder nå, først var han tiltalt for terrorisme, nå har de endret tiltalen til sabotasje og oppvigleri.

→ I fjellsidene over byen Cotacachi ses røyken fra de mange brannene som har oppstått på grunn av tørken.

↑ Da Romelia Gualan lot seg korsfeste utenfor landbruksdepartementet fikk de endelig avtale om et møte med visepresidenten. Her har bondeorganisasjoner, studenter og ungdommer samlet seg for å diskutere strategien for møtet.

Dette gjør myndighetene for å signalisere til resten av landet at de ikke aksepterer motstand fra sosiale bevegelser.

IKKE KONTROVERSIELT

– Av alle nye tiltak som regjeringen til Correa har iverksatt er denne sektoren faktisk den som har fått minst kritikk, sier Magdalena Leon, en uavhengig analytiker, og sikter til strategien for å øke den økonomiske veksten og redusere fattigdom og ulikhet. – Correa er faktisk mer populær nå enn noen sinne, sier hun.

– Regjeringen har utarbeidet en ny strategi for å imøtekomme kritikken om manglende deltakelse i prosessen. Men de sosiale bevegelserne er i endring, mange forfekter regionale interesser og myndighetene ønsker å ha med seg hele folket, ikke bare de som vil ha en jordbruksrevolusjon, sier Leon. – Myndighetene er usikre på om de sosiale

bevegelserne vil føre en god nasjonal politikk. Folkelig deltakelse behøver ikke å bety at de sosiale bevegelserne må konsulteres. Correa vil heller snakke til folket direkte, sier Leon.

ETTERORD

Da Romelio Gualan og de andre for kjemperne for en jordbruksrevolusjon kom på det avtalte møtet med visepresident og ministre, var det bare funksjonærer på lavere nivåer som møtte. Gualan avlyste da møtet i protest. Kort tid etter ble han oppringt av representanter for regjeringen som beklaget det som hadde skjedd og ønsket å sette opp et nytt møte. Gualan forteller at han ikke tar hendelsen så tungt nå i ettertid fordi bondenettverket hadde mobilisert, de er nå samlet og klare til å planlegge nye aksjoner.

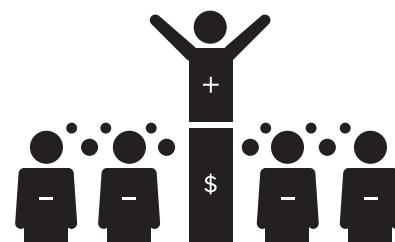
Ulikhet i verden

«It is staggering that in the 21st century, half of the world's population own no more than a tiny elite whose numbers could all sit comfortably in a single train carriage» – WINNIE BYANYIMA

Én prosent av verdens befolkning eier nesten halvparten av all verdens rikdom.

Rikdommen til denne ene prosenten er 65 ganger så stor som den totale rikdommen til den fattigste halvparten av verdens befolkning.

I USA nøy én prosent av befolkningen godt av 95 prosent av den økonomiske veksten etter finanskrisen.

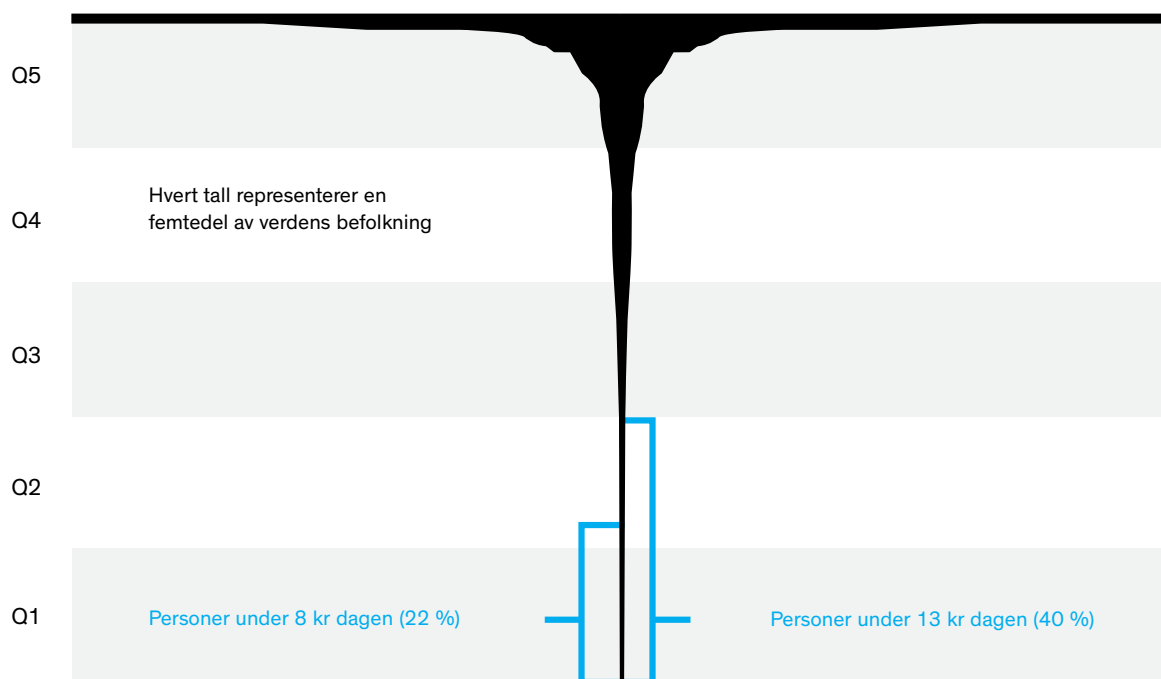
90 % av USAs befolkning har blitt fattigere etter finanskrisen

85 enkeltpersoner eier like mye som den fattigste halvparten av verdens sju millioner mennesker.

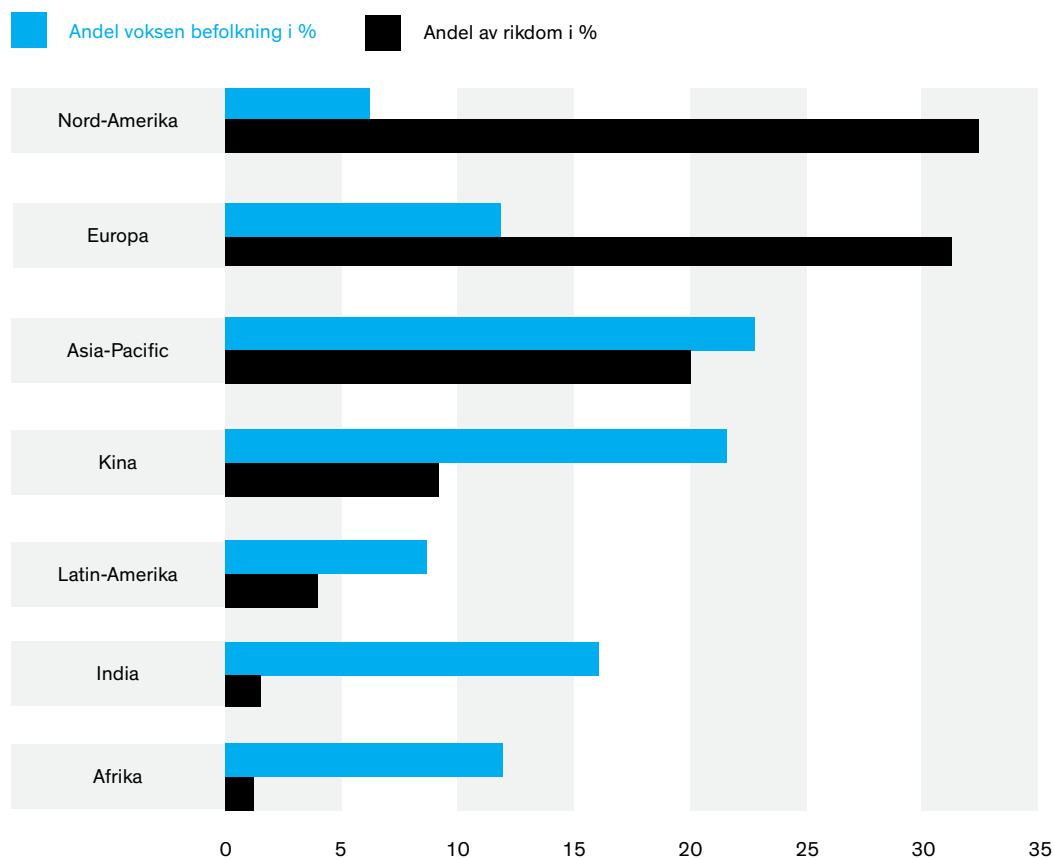
Syv av ti bor i land hvor økonomisk ulikhet har økt de siste 30 årene.

Global inntekstfordeling

Kilde: Adaptert fra UNDP (2005) ved bruk av World Bank (2011), UNU-WILDER (2008) og Eurostat (2011)

Rikdom og befolkning fordelt på regioner 2013

Kilde: James Davis, Rodrigo Lluberias, Anthony Shorrocks, Credit Suisse Global Wealth Databook 2013

✓ Demonstranter
krever selvstendighet
for Katalonia
11. september 2014.

FOTO Edu Bayer

Det demokratiske opprøret

TEKST OG FOTO Rafael Rosal

Det er august og midt på sommeren i Spanias mest besøkte by, Barcelona. Ved første øyekast skulle man ikke tro at dette er et land som er oppe i sin hittil verste krise siden innføringen av demokratiet.

«Man ser at ulikhetene mellom de rikeste og fattigste bydelene i Barcelona opprettholdes og øker.»

← – Oligarkiet lever i beste velgående i Spania, sier Antonio Baños. – Navnene på lederne i samfunn og næringsliv er de samme som for hundrevis av år siden.

PÅ KARTET

CATALONIA FORBEREDER SEG til folkeavstemning den 9. november for å avgjøre om man ønsker å løsrive seg fra Spania. Spanske myndigheter har sagt nei, men blant folket er det økende oppslutning om retten til å bestemme selv, både på ja- og nei-siden. Konsekvensene av den økonomiske krisen er dramatiske. I løpet av to år har antall arbeidsledige steget fra to til seks millioner mennesker. På grunn av utkastelser som følge av at folk ikke klarer å betale huslånene sine, finnes det flere hundre tusen hjem hvor tre generasjoner bor under samme tak og overlever på pensjonen til besteforeldrene. Et økende antall familier har problemer med å skaffe nok mat og sliter stadig mer med å betale grunnleggende tjenester som vann, elektrisitet og gass. Sammenliknet med resten av Europa dropper dobbelt så mange ut av skolen, og de med god utdanning søker arbeidsslykken i utlandet.

Antonio Baños anerkjent katalansk analytiker og frigjøringsaktivist,

sammenlikner situasjonen med den argentinske krisen i 2001, kjent som «el corralito» (lekegrind) og forklarer:

– Siden vi befinner oss i Spania kan man tro at oligarkiet er mindre fremtredende, men det stemmer ikke. Hvis du tar en titt på familienavnene til de som sitter i høye stillinger i staten og i industrien, ser du at de er de samme som for hundrevis av år siden. Akkurat som i hvilket som helst latinamerikansk land. Europa ga mye penger til Andalucía og Extremadura, som er de fattigste regionene i Spania, men istedenfor å bruke dem på å bygge opp industri, utdanning eller andre fornuftige ting, ble de brukt til å bygge motorveier og høyhastighetstog. Dette skjer fordi selskapene som sto for disse utbyggingsprosjektene ble ledet av politikere. Det er snakk om «svingdørpolitikk» hvor en politiker som har forlatt politikken blir rådgiver for et stort byggselskap som senere får oppdrag fra staten fordi de har nære relasjoner til politikerne.

– I Spania, og særlig i Catalonia har folk en oppfatning av at ting må skje raskt. Derfor er det mange som støtter avstemningen den 9. november, ikke nødvendigvis fordi de ønsker løsrivelse, men fordi de ønsker retten til medbestemmelse. Man tenker at hvis man kan ta i bruk stemmeurnene én gang, kan man senere gjøre det om og om igjen, og i morgen dermed kunne stemme over om man ønsker monarki eller republikk og man kan skape en dynamikk i hele Spania hvor alle vil stemme.

Guanyem, (Ganamos på katalansk), er en folkebevegelse med sterke bånd til det nye partiet Podemos som ønsker å kjempe om kommunemakten i Barcelona. En av lederne, Joan Subirats, starter med å påpeke at de enorme forskjellene mellom rike og fattige bydeler bare øker, og fortsetter:

– Man ser at ulikhetene mellom de rikeste og fattigste bydelene i Barcelona opprettholdes og øker. En person fra

Rabal, som ligger i sentrum av Barcelona, har åtte år lavere forventet levealder enn en de som bor i de rikeste delene av Barcelona. I de rike bydelene har innbyggerne sju ganger så høyt inntektsnivå som innbyggerne i de fattigste bydelene.

– Dette er symptomer på et ikke-fungerende demokrati. Så når vi snakker om «Det demokratiske opprøret», mener vi gjenopprettelsen av demokratiets viktigste komponenter. Ikke å redusere demokratiet til et rammeverk for å delta politisk og stemme ved valg, men gjøre det til et redskap for å få oppfylt kravene om rettferdighet og likestilling. Dette er den ene siden, og på den andre siden finner vi også en krise i form av manglende politisk deltakelse.

– Jeg tror at det helt klart eksisterer en krise i forhold til overgangsmodellen (overgang refererer til perioden etter diktator Francisco Francos død i 1975 og overgangen til demokrati). Det har vært problemer både i forhold til monarkiet

og dets legitimitet, partiene Partido Popular og Partido Socialista Obrero Español. Derfor ser vi en fremvekst av nye politiske konstellasjoner.

Når det gjelder hva vi kan forvente oss i nærmeste fremtid sier Subirats:

– Jeg tror ikke de kommer til å tillate en folkeavstemning, og dermed blir vi nødt til å fremskynde valget i Catalonia. Det er ikke umulig at Partido Popular fremskynder valget på ny folkeforsamling. Dermed spår jeg at denne høsten og året som kommer vil bli intense måneder i politikken.

– Jeg er ikke pessimist, konkluderer han. Jeg tror at folk har begynt å innse at dette ikke fungerer, og dermed ønsker endringer. Så jeg tror ikke at vi kan få det verre, sier han med en latter. er eg tror at i så henseende har folk blitt mer bevisste på sine organisatoriske evner og på muligheten for å utrette noe.

↓ En av lederne i den katalanske folkebevegelsen Guanyem, Joan Subirats mener at de enorme forskjellene mellom fattige og rike bydeler i Barcelona bare øker.

**Etter et langt liv
er det mye du
etterlater deg.**

**Solidaritet
kan være
noe av det.**

Gjennom en testamentarisk gave til Norsk Folkehjelp kan du bidra til at solidariteten lever videre etter at du selv har gått bort. Vil du vite mer om hvordan du kan tilgodese Norsk Folkehjelp se www.folkehjelp.no eller ring **22 03 77 00**.

Norsk Folkehjelp

Blikk på verden

Tusenvis møtte opp i solidaritet med Gaza

Et folkehav stod sammen på Rådhusplassen onsdag kveld under solidaritetskonsernten Musikk for Gaza.

Solidaritetskonsernten ble organisert av Norsk Folkehjelp og Fagforbundet, i samarbeid flere andre forbund. Et stjernelag av musikere stilte opp. Blant annet: Karpe Diem, Stein Torleif Bjella, Kaja Gunnufsen, Don Martin, Samsaya Sharma, Marthe Valle og Mannskoret.

Et av de sterkeste innslagene var en videohilsen fra Wedad Naser, som er programkoordinator for Norsk Folkehjelp i Gaza. I videohilsenen sin takker hun det norske folk for støtten under den vanskelige tiden.

Høstkonferanse 2014

Høstkonferansen arrangeres på Best Western – Oslo Airport hotell i helgen 10.-12.oktober 2014.

Kurs, opplæring og øvelser er helt avgjørende for Norsk Folkehjelp. Dyktige, oppdaterte og motiverte in-

struktører er derfor svært viktig for organisasjonen. Som en del av de siste års satsing på faglig utvikling og opplæring inviteres medlemmene av sanitetsgrupper til denne samlingen. Høstkonferansen består av instruktørsamling, samling av beredskapsledere pr. politidistrikt og ambulansesamling. Finn mer informasjon og meld deg på her: folkehjelp.no/hostkonferansen2014

Slutter etter 30 år

Wafaa El Yassir har vært Norsk Folkehjelps landdirektør i Libanon i 30 år og gjort en kjempeinnsats for organisasjonen i løpet av disse årene. Utfordringene har vært betydelige: Borgerkrig, krig, politiske spenninger og stort press på palestinerne rettigheter, for å nevne noe. Å ha en landdirektør man kan ha full tillit til i en slik krevende og skiftende setting er alfa og omega.

Wafaa har i tillegg klart å omstille programmet, skape vekst og å integre utvikling/nødhjelp og humanitær nedrustning på en god måte. Hun slutter nå som landdirektør, men vil for alltid være en del av folkehjelpsfamilien.

Kampanje for å fjerne SodaStream fra butikkhyllene

← Den palestinske rapgruppen DAM (Da Arabian MCs) optrådte på Blå i Oslo i september i forbindelse med kampanjen «La boblene briste, boikott Soda-Stream».

SodaStream lager brusmaskiner i en israelsk bosetting i okkuperte Palestina. Israels bygging av bosettinger på Vestbredden hindrer muligheten for en tostatsløsning, er ulovlig ifølge folkeretten, og fordømmes av FN, USA, EU og Norge. Brusmaskinen selges i norske butikker som Elkjøp, Lefdal, Jernia, Siba, Staples og Expert, men har sin hovedfabrikk i den israelske bosettingen Ma'ale Adumim på Vestbredden. SodaStream bidrar dermed til Israels okkupasjon, som frarøver palestinerne grunnleggende rettigheter og frihet.

«La boblene briste – boikott SodaStream!» er en kampanje startet av Norsk

Folkehjelp Solidaritetsungdom som krever at selskapet flytter all produksjon ut av ulovlige bosettinger. Fram til dette skjer, oppfordres alle norske butikker og privatpersoner til å slutte å handle SodaStream-produkter. Til sammen 22 organisasjoner støtter kampanjen. Norsk Folkehjelp og 21 andre organisasjoner krever at brusmaskinprodusenten SodaStream stenger sin fabrikk på okkupert palestinsk land. DAM stod på scenen mot SodaStreams støtte til okkupasjonen og for et fritt Palestina, sammen med det Oslo-baserte bandet AWESOMNIA.

**Norsk Folkehjelp bidrar til at folk i
ulike deler av verden får et bedre liv.
NTL støtter dette arbeidet fullt ut.**

Gjør en avgjørende forskjell du også -bli folkehjelper!

www.folkehjelper.no

Norsk Folkehjelp

**Norsk
Tjenestemannslag**

Forbundet for deg
som arbeider i mat- og
drikkevareindustrien

nnn.no

– fellesskap i hverdagen

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Postboks 8719 Youngstorget, 0028 Oslo

Lilletorget 1, 0184 Oslo

Telefon: +47 23 10 29 60

Norsk Sjømannsforbund

www.sjomannsunion.no

Norsk Sjømannsforbund

Rosenkrantzgt. 15-17

Postboks 2000 Vika

0125 Oslo

Tlf. 22 82 58 00 - Faks. 22 33 66 18

LO Media

– mer enn et fagforbund

Norsk Jernbaneforbund
Møllergt. 10, 0179 Oslo

UNIT4
AGRESSO

Ingar Pettersen & Co as

Rådgivere i bedriftsutvikling og styring

**Et godt arbeidsmiljø
og topp sikkerhet
– to sider av samme sak**

Norsk Lokomotivmannsforbund

**Norsk Folkehjelp takker for
støtten fra lokale klubber og foreninger**

Norsk
Tjenestemannslag

**NTL Norsk
Medisinaldepot Avd. 54**

NTL Mattilsynet

NTL Fiskeridirektoratet

NTL Folkehelseinstituttet

NTL Skatt

**NTL
Norges Idrettshøyskole**

**EL & IT
Elektroarbeidernes
Fagforening**

Fellesforbundet

**Fellesforbundet
marinestasjonens
Fagforening**

**Fellesforbundet
Avd. 25 Stavanger**

**Tofte og Hurum
Fagforening**

**Avd. 850
Oslo Grafisk Fagforening**

Norsk Folkehjelp takker sine hovedsamarbeidspartnere

HANDEL OG KONTOR I NORGE

- fellesskap i hverdagen

O. Kavli og Knut Kavlis Allmennyttige Fond

OM NORSK FOLKEHJELP

NORSK FOLKEHJELP er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, humanitær minerydding, sanitet og redningstjeneste, integrering og asyl. Norsk Folkehjelp har mer enn 13 000 medlemmer i Norge og 2400 ansatte i over 39 land.

OM APPELL

APPELL ER ET fagblad for Norsk Folkehjelps medlemmer, ansatte, samarbeidspartnere og støttespillere. Formålet med Appell er å formidle Norsk Folkehjelps synspunkter og bidra til intern og extern debatt omkring de standpunkt organisasjonen tar. Appell skal ha en fri og kritisk dekning av Norsk Folkehjelps aktiviteter nasjonalt og internasjonalt og etterstrebe å gi et realistisk bilde av resultatene av Norsk Folkehjelps arbeid og ressursinnsats.

HER FINNER DU OSS

Norsk Folkehjelps regionkontorer nåes på tlf.: 22 03 77 00

REGION NORD

Postboks 6166,
9291 TROMSØ
regionskontoret.nord@npaid.org

REGION MIDT-NORGE

Folkets Hus, Olav Tryggvassonsgt. 5
Postboks 172 Sentrum,
7401 TRONDHEIM
regionskontoret.midt@npaid.org

REGION VEST

Teatergt. 34, 5010 BERGEN
regionskontoret.vest@npaid.org

REGION ØST OG KURSKONTORET

Besøksadresse: Folkets Hus, Hunndalen
Postadresse: Pb 611, 2809 GJØVIK
regionskontoret.ost@npaid.org
kurs@npaid.org

B PostAbonnement

RETURADRESSE

Norsk Folkehjelp
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

Rettferdig tilgang til naturressursar i Sør-Sudan

Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn.

Industri Energi støttar Norsk Folkehjelp sitt arbeid i Sør-Sudan, og bidreg med 1 million kroner over ein 4-års periode. Norsk Folkehjelp samarbeidar med lokale styresmakter og partnerar i Sør-Sudan for å sikre folk rettferdig tilgang til naturressursar. Det er også viktig å styrkje folket sin rett til å delta i politiske prosessar. Målet er å bidra til utvikling av eit politisk rammeverk der lokalbefolkninga kan vere med å bestemme korleis ressursane vert fordelt. Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn. I Sør-Sudan-programmet bidreg Industri Energi til sosial og økonomisk utvikling.